БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 213 (16.903). ● 11 сентябрь 1977 йил, якшанба ● Баҳоси 2 тийин.

СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ПАХТАКОРЛАРИ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ МАШҲУР МЕХАНИЗАТОР Т. ОХУНОВАГА ЙЎЛЛАГАН МАКТУБИ ВА ШУ МУНОСАБАТ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҚАБУЛ ҚИЛГАН ҚАРОРНИ ЎЗЛАРИНИНГ ЖАНГОВАР ИШ ПРОГРАММАСИ ДЕБ БИЛМОҚДАЛАР ВА ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ЙИҒИМ-ТЕРИМИ СУРЪАТИНИ КУН САЙИН АВЖ ОЛДИРМОҚДАЛАР.

ФАХРЛИ БУРЧ

Кечагина олинган тўрт қаторли янги пахта териш машинамни далага киритишга тараддуд кўраётган эдим. Радио орқали хушхабарни эшитиб беҳад тўлқинландим. Партиямиз ва давлатимиз раҳбари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг оловқалб ўзбек қизи, «зангори кема» капитанларининг сардори Турсуной Охуновага йўллаган мактуби қалбимни ифтихор ва ҳаяжонга тўлдирди. Ўртоқ Брежневнинг илҳомбахш сўзлари ва ўзбек пахтакорлари меҳнатига берган юксак баҳоси ҳаммамизга битмас-туганмас куч-ғайрат бағишлади. Биз партиямиз ишончини оқлашни, юбилей йилининг баракали «оқ олтин» хирмони билан севикли Ватанимизни қувонтиришни ўзимизнинг фахрли бурчимиз деб биламиз.

Мен бригадага бошчилик қилиш билан бирга машина бункеридан 350 тонна «оқ олтин» тўкишга сўз берган эдим. Ўртоқ Брежневнинг мактубини ўқиб, оширилган мажбурият олишга қарор қилдим. Эндиги аҳдим — 400 тонна! Бригадамизга қарашли 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан хирмон кўтаришга, бутун ҳосилни «зангори кема»лар билан йиғиб олишга ва шонли юбилейга муносиб совғалар ҳозирлашга сўз бердик. Бу — бизнинг ўртоқ Л. И. Брежнев мактубига амалий жавобимиз бўлади.

Пўлат МАТКАРИМОВ,
Шовот районидаги Чкалов номли колхознинг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган механизатор.

60 ТЕРИМ СУРЪАТИНИ ОШИРАЙЛИК!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ «ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ СИСТЕМАСИ ЎҚУВЧИЛАРИГА ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯ БЕРИШ ЖАРАЁНИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ МАСАЛАНИ КЎРИБ ЧИҚДИЛАР.

Қабул қилинган қарорда қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: ҳунар-техника таълими системаси ўз тараққиётида юксак даражага эришди, халқ хўжалиги учун малакали ишчи кадрлар тайёрлашнинг асосий мактаби бўлиб қолди, ёшларнинг умумий ўрта таълимини амалга оширишга каттагина ҳисса қўшмоқда. Кўпдан-кўп совет кишилари ҳунар-техника билим юртларида дастлабки меҳнат кўникмасини ҳосил этиб, коммунистик қурилишнинг энг муҳим участкаларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар, совет жамиятининг етакчи кучи бўлган ишчилар синфининг шонли анъаналарини муносиб давом эттирмоқдалар ва кўпайтирмоқдалар. Ҳар йили билим юртларини битириб чиқувчи икки миллиондан зиёд киши халқ хўжалигида ишловчилар сафига қўшилмоқда.

Кейинги йилларда ўрта ҳунар-техника билим юртларининг сони тинмай ортиб боряпти. Бу билим юртларида ёшларнинг замонавий ишчи касбларини эгаллашлари, тўлиқ ўрта маълумот олишлари, мустақил меҳнат ҳаётига ҳар томонлама тайёрланишлари учун зарур шарт-шароитлар вужудга келтирилди. Ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш таълими мастерларидан иборат юқори малакали кадрлар ўсди. Ёшларнинг билим юртларида педагогика ишига ўтган мураббийлари таълим-тарбия жараёнини юксак даражага кўтаришга катта таъсир кўрсатмоқдалар. Ўқувчиларнинг, инженер-педагог ходимларнинг моддий ва уй-жой-маиший шароитлари яхшиланмоқда.

Партия ташкилотлари, совет органлари, корхоналар, совхоз ва колхозлар коллективларининг ҳунар-техника таълими системасида ишчилар тайёрлаш сифатини оширишга диққат-эътибори кучайди. Билим юртларини янги ускуналар, таълимнинг техника воситалари билан таъминлаш соҳасида анча иш қилинмоқда.

Шу билан бирга қарорда ҳунар-техника таълими системасида ҳали нуқсонлар ва ҳал этилмаган масалалар борлиги уқтириб ўтилади. Ўрта умумий таълим мактабларини битириб чиқувчилар орасидан ишчилар тайёрлаш учун мўлжалланган техника билим юртлари шохобчалари суст кўпайтирилмоқда. Ўқув планлари ва программалари фан-техника муваффақиятларини, замонавий ишлаб чиқариш даражасини тўлиқ акс эттирмаётир. Айрим билим юртларининг педагогик коллективлари таълим ва тарбиянинг бирлигига эришган эмаслар, ўқишдан ташқари вақтда ўқувчилар билан ишлашни ташкил этишга тегишинча эътибор бермаётирлар.

СССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими давлат комитети, иттифоқдош республикалар Ҳунар-техника таълими давлат комитетлари таълим-тарбия жараёнининг аҳволи, хусусан ўқувчиларга касб-ҳунар танлаб олишни ўргатиш ишларини уюштиришда ҳунар-техника билим юртларининг умумий таълим мактаблари билан алоқаларини мустаҳкамлаш учун ҳунар-техника таълими органлари ва билим юртларининг раҳбарлари олдига жиддий талабларни қўймаётирлар.

Баъзи министрликлар ва идораларда, бир қанча республикалар, ўлка ва область партия ҳамда совет органларида ҳунар-техника таълими системасининг фаолиятига, билим юртлари бироларини қуришга, уларнинг ўқув-материал базасини мустаҳкамлашга, ишлаб чиқариш практикасини уюштиришга эътиборсизлик билан расмий муносабатда бўлишга йўл қўйилмоқда. Билим юртлари биноларини қуриш планларини бажариш таъмин этилмаётир. Бу ҳол ишчилар тайёрлашни кенгайтириш ва унинг сифатини оширишга салбий таъсир кўрсатмоқда. Билим юртларига аввало ёшларнинг энг яхши тайёрланган қисми ҳисобига ўз вақтида ва тўла миқдорда ўқувчилар қабул қилиш муҳим эканлигига етарли баҳо берилмаётир.

КПССнинг XXV съезди қарорларида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида мамлакатнинг социал-иқтисодий тараққиёти соҳасидаги вазифалар қўйилди. Бу вазифалар ёшларга ҳунар-техника таълими беришга, халқ хўжалиги учун малакали ишчилар тайёрлаш сифатига нисбатан янги, янада юксак талабларни қўяди.

Шунга биноан, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими давлат комитетига, министрликлар ва идораларга, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ҳунар-техника таълими системасида ўқувчиларни ўқитиш ва тарбиялаш соҳасидаги мавжуд камчиликларни йўқотишни, бу системани коммунистик тарбия ва меҳнат маҳоратининг, ҳар томонлама камолот топиб, билимларни чуқур эгаллаган, мустаҳкам ҳунар-касб малакаларини ҳосил этиб, политехника соҳасида фикр доираси кенгайган ёш ишчиларни тайёрловчи чинакам мактаб сифатида такомиллаштиришни топширди.

Шу мақсадда ҳунар-техника таълимининг етакчи билим юртлари бўлмиш ўрта ҳунар-техника ўқув юртларининг ишларини яхшилаш ва ривожлантириш таклиф этилди. Уларни иқтисодий ишлаб чиқариш талабларига мувофиқ рационал жойлаштириш ва ёшларни ҳунар таълими ҳамда умумий ўрта таълимга тўлиқ жалб этиш таъминлансин, техника билим юртлари шохобчалари бутун чоралар билан кенгайтирилсин ва таълимнинг шу формаси ўрта умумий таълим мактабларини битириб чиқувчиларни касбга ўргатишнинг энг мувофиқ йўли деб ҳисоблансин. Ўрта умумий таълим мактабини битириб чиқадиган ва моддий ишлаб чиқариш соҳасига юбориладиган ёшларнинг асосий қисми яқин йиллар ичида техника билим юртларида ишчи касбини эгаллашларига эришилсин. Оммавий касблар бўйича малакали ишчилар тайёрлайдиган бир-икки йиллик ҳунар-техника билим юртлари тўғрисида ғамхўрлик қилинсин. Бу билим юртларидаги ўқувчиларнинг ишчи-ёшлар кечки (сменали) мактабларида умумий таълимни давом эттиришлари учун зарур шарт-шароитлар вужудга келтирилсин.

Билим юртларининг педагогик коллективлари, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари таълим-тарбия ишини доим такомиллаштиришлари, бу ишнинг самарадорлигини оширишлари, юқори малакали ишчи кадрлар тайёрлашни таъминлашлари лозим. Педагогика соҳасидаги илғор тажрибадан тўлароқ фойдаланилсин, таълимнинг янги метод ва воситалари татбиқ этилсин, ўқувчиларнинг билимларни ўрганишга бўлган иштиёқлари ва муста-

(Давоми иккинчи бетда).

В. А. КИРИЛЛИН САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШДИ

АНДИЖОН, 10 сентябрь (ЎзТАГ). Бугун Давлат медицина институтининг лекция залида 97-Андижон сайлов округи сайловчилари ана шу округдан сайланган СССР Олий Совети Миллатлар Советининг депутати, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Советининг фан ва техника давлат комитетининг раиси академик В. А. Кириллин билан учрашдилар.

Йиғилишда Андижон область партия комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев, Медицина институтининг ректори профессор Ю. А. Отабеков, 19-мактаб муаллимаси Р. Султонова ва бошқа сайловчилар сўзга чиқдилар. Улар КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил май Пленуми қарорлари, СССР янги Конституцияси лойиҳасининг муҳокама қилиниши, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР Олий Совети Президиумининг Раиси қилиб сайланганлиги туфайли округ сайловчилари, областдаги барча меҳнаткашларнинг активлиги ғоят ўсганлиги ҳақида гапирдилар.

В. А. Кириллин ўз депутатлик фаолияти ҳақида ҳисоб берди, СССР Олий Советининг иши тўғрисида гапирди.

В. А. Кириллин шу куни Андижондаги ВЛКСМ 50 йиллиги номли трикотаж фабрикасида сайловчилар билан учрашди.

Сайловчиларнинг йиғилишларида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этдилар.

МАШИНАГА МЕҲР ҚЎЙГАНЛАР

Бўкалик пахтакорлар машинага меҳр қўйишган. Улар «зангори кема»ларини терим суръатининг қаноти, план ва қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларни барвақт бажаришнинг ишончли гарови дейишади. Шу туфайли район хўжаликларида пахтачиликни комплекс механизациялаш, хусусан ҳосил йиғим-теримини кенг машиналаштиришга биринчи даражали аҳамият бериляпти.

— Район хўжаликларида, — дейди район партия комитетининг биринчи секретари Тўхтамурод Исломов, — ўтган йиллари етиштирилган ҳосилнинг асосий қисми машиналар билан териб олинди. Теримда юксак суръатга эришилди. Масалан, бултур терим энг қизгин тус олган паллада бир кунда йиллик планнинг 6-7 проценти миқдорида ва бундан ҳам кўпроқ пахта терилди ҳамда тайёрланди. Шу туфайли халқ хўжалик плани ва олинган мажбурият барвақт бажарилди.

Ҳа, Бўка районининг пахтакорлари қудратли ва серунум машина ҳамда механизмларга таяниб, минерал ўғитлардан самарали фойдаланиб, бу йил 21650 гектар майдонда мўл ҳосил етиштиришди. Улар Улуғ Октябрнинг шонли юбилейи шарафига ҳар гектар ердан пландаги 28 центнер ўрнига 32,4 центнердан ҳосил олиш ва давлатга 60700 тонна ўрнига 70000 тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олишган. Район механизаторлари эса 20255 гектар майдондаги ҳосилни, яъни 56000 тонна пахтани машиналар билан териш ҳақида ваъда беришган. Бу барча ҳосилнинг 85,7 процентига тенг.

Район хўжаликларида ҳосил йиғим-теримига тайёргарлик ипатоволиклар ва оқолтинликлар ташаббуси асосида олиб борилди. Колхоз ва совхозларда ҳосил йиғим-теримида 8420 одам, 386 терим агрегати, 276 транспорт трактори, 956 тележка, 53 подборшчик, 38 юк ортадиган, 85 кўрак узадиган ва 112 кўсак чувийдиган машина қатнашади. Ана шу техника асосида хўжаликларда 41 терим-транспорт отряди ташкил этилди.

Тимирязев номли колхозда ташкил этилган ва составида 20 та терим машинаси, 16 та транспорт трактори, 50 тележка, 8 та подборшчик ва бошқа машина ҳамда механизмлар бўлган иккита терим-транспорт отряди иш бошлади. Колхоз аъзолари юбилей йилида 1050 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 32 центнер ўрнига 40 центнердан ҳосил олиш ва давлатга 3335 тонна ўрнига 4200 тонна «оқ олтин» сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш мақсадида етиштирилган мўл ҳосилни теришга районда биринчилар қатори киришдилар.

Механизаторлар 7 сентябрь куни «зангори кема»ларни далага олиб чиқиб, пахтазорда жавлон ура бошлашди. Терим агрегатлари дастлабки куни қирлик зонадаги Аҳадқул Қурбонов бошлиқ ҳам маккажўхори дони, ҳам пахта етиштирувчи бригада далаларида ишлатилди. Бу бригаданинг маккажўхорикорлари 70 гектар майдонда етиштирилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 105 центнердан дон йиғиб олиб ва давлатга 262,5 центнер маккажўхори дони сотиб, ҳосилдорликни ошириш, дон тайёрлашни кўпайтириш соҳасида районда олдинги ўринни эгаллашган эди.

Бригадада терим суръати кун сайин тезлаштириляпти. Моҳир механизатор Т. Жуманов ўз агрегатини юқори унум билан ишлатиб, хирмонга барака киритмоқда. Бригада коллективи барча ҳосилни 15 иш кунида йиғиб-териб олиш ва ҳосилдорликни гектар бошига камида 40 центнерга етказишни мўлжалламоқда.

Раббим Абдиев бошлиқ бригаданинг кенг пахтазорлари. Дефолиациядан сўнг ғўзанинг барги бир текис тўкилган пайкалларда кўсаклар бодроқдек очилган. Ҳамма ёқда пахта чамани. Пахтазорда тўртта «зангори кема» бир текис сузмоқда. Уларнинг бункерларига ғўё лайлак қор ёғмоқда. Пайкалнинг у бошидан бу бошига бир бориб келишдаёқ бункер «оқ олтин»га лиммо-лим тўлмоқда. Терим агрегатларини бригаданинг моҳир механик-ҳайдовчилари Абдуқодир Облоқулов, Мурод Маҳкамов ва қўшни бригада механизаторлари Мурод Абдиев ҳамда Аҳмад Ҳамдамовлар бошқаришяпти. Улар машиналарни юқори унум билан тўхтовсиз ишлатиб, биринчи куни ўрта ҳисобда 9 тоннадан, иккинчи куни эса 16 тоннадан пахта теришди. Яна бир-икки кундан кейин ҳар бир машинанинг кунлик иш унумини 20 тоннага етказиш назарда тутиляпти.

Колхоз раиси Назирқул Набиев, партия комитетининг секретари Ҳамза Худоёров, бош инженер Мирзақул Бўсинов ва бригада бошлиғи билан биргаликда ҳисоб-китоб қилиб кўрдик. Бригада 80 гектар майдонда пахта етиштирган. Гектаридан 45 центнердан ҳосил олиш ва давлатга 360 тонна пахта сотиш ҳақида сўз берилган. Бригада механизаторлари А. Облоқулов ва М. Маҳкамовлар ҳосилнинг 98 процентини териб бериш мажбуриятини олишган. Улар ҳар куни 40 тоннадан пахта теришса, бригаданинг 296 тоннадан иборат плани кўпи билан 8 иш кунида, мажбурияти эса 12 иш кунида бажарилар экан. Бригадир механизаторлар билан маслаҳатлашиб кўрди. Улар бунинг уддасидан чиқамиз, деб дадил ваъда беришди.

Кеча мавжуд 20 та терим машинасининг ҳаммаси ишга туширилди. Ҳар бир машина билан ўрта ҳисобда 9 тоннадан пахта терилди. Колхоз механизаторлари 20 терим агрегатининг бир кунлик иш унумини 300 тоннага етказишмоқчи. Бу, ҳар бир машина билан бир кунда ўртача 15 тоннадан пахта терилади, деган гап. Демак, ҳар куни йиллик планнинг 8-9 процента миқдорида пахта тайёрланади. Колхоз пахтакорлари ана шундай юксак суръатга эришиш, халқ хўжалик планини узоғи билан 24 сентябргача, мажбуриятни эса 10 октябргача бажариш, умуман ҳосил йиғим-теримини 20 октябргача туғаллашни мўлжаллашмоқда. Бу режанинг амалга ошишида ҳосилнинг 97 процентини ёки 4000 тонна пахтани машиналар билан териб беришга азму-қарор қилган пўлат иродали механизаторлар ва уларнинг ҳормас-толмас пўлат отлари ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг Тошкент область мухбири.

Суратда: Тимирязев номли колхознинг илғор механизатори М. Абдиев (ўнгда) ва хўжаликда машина терими пайти.

А. Тўраев фотоси.

ЧЎЛҚУВАРЛАР АҲДИ

КОМСОМОЛОБОД, [«Совет Ўзбекистони» газетаси штатсиз мухбиридан телефон орқали] Янги ўзлаштирилган қўриқ ерларда ташкил топган район меҳнаткашлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда она-Ватанга 30 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олишган. Чўлқуварлар бу юксак мажбуриятни бажариш имконини берадиган даражада мўл ҳосил етиштирдилар. Шу кунларда пахта йиғим-терими тобора авж олиб бормоқда. 9 сентябрь куни теримга дала дарғалари — механик-ҳайдовчилар ҳам тушишди.

Районда пахтани машинада теришнинг бошланиши КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакатимизда донг таратган механизатор Турсуной Охуновага йўллаган мактуби матбуотда эълон қилинган кунга тўғри келди. Шу муносабат билан район механик-ҳайдовчиларининг митинги бўлиб ўтди. Митингда сўзга чиққан партия XXIV съезди номли совхоз директори Ҳафиз Полвонов, «Дўстлик» совхозидан Саддинисо Тўхтасинова, СССР 50 йиллиги номли совхоздан Камолиддин Юнусов ва бошқалар бу йил етиштирилган ҳосилнинг камида 90 процентини машиналарда териб олишга муносиб ҳисса қўшажакларини айтдилар. Улар ҳар куни машиналарда камида 10 тоннадан, мавсумда эса 250-500 тоннадан пахта териш мажбуриятини олдилар.

Район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта тайёрлаш ва давлатга топшириш халқ хўжалик планини СССР Олий Советининг навбатдан ташқари сессияси ўз ишини бошлайдиган кунгача адо этишга қарор қилдилар. Бугундан эътиборан пахтазорларда юзта терим машинаси ишга тушади.

Район механик-ҳайдовчиларининг митингида Андижон область партия комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев қатнашди.

А. ҲОЖИМАТОВ.

ТЎРТ БРИГАДА МАРРАГА ЕТДИ

ТЕРМИЗ [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Қумқўрғон районидаги «Пахтакор» совхозининг заршунослари қўриқ ерда мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Хўжаликда машина терими ёппасига қизитиб юборилди. Натижада сўнгги 2-3 кунда Ж. Усмонов, Ю. Аўлтўраев, Ш. Ҳасанов, М. Эшқобилов ўртоқлар бошлиқ 50 центнерчи бригадаларнинг аъзолари йиллик пахта тайёрлаш планини ошириб бажардилар. Ҳосилнинг ҳаммаси машиналарда териб олинмоқда. Биринчи машина теримидаёқ ҳар гектар майдондан 35-40 центнердан ҳосил кўтарилди.

ДОВОН ЭГАЛЛАНДИ

Қизилтепа районидаги «Москва» колхозининг Файзулла Поччаев бошлиқ бригадаси аъзолари янги ўзлаштирилган ерларда деҳқончилик қилиб, пахтадан юқори ҳосил етиштирдилар. Тайёрлов пунктига 115 тонна чўл дурдонаси армуғон этилиб, социалистик мажбурият шараф билан бажарилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 23 центнерни ташкил этди. Яна гектаридан 17 центнердан дурдона териб олиш кўзда тутилмоқда.

И. САЛИМОВ.

ЗАВОД ЮБИЛЕЙИ

9 сентябрь куни Бухоро область театрида Бухоро қоракўл тери заводининг 50 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди.

Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов корхонага Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини топширди. Корхона ишлаб чиқариш фаолиятидаги муваффақиятлари, қоракўлчиликни ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда ташкил этилган куннинг эллик йиллиги муносабати билан шу мукофотга сазовор бўлган эди.

(ЎзТАГ).

СУФАНУВОНГНИНГ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВГА МАКТУБИ

СССРда дам олаётган Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Лаос Халқ Демократик Республикасининг Президенти ўртоқ Суфанувонг ўртоқ Л. И. Брежнев номига мактуб йўллаб, унда буюк совет халқининг бирдамлик ва бузилмас дўстлиги самимий вазиятда улуғ Лениннинг Ватанида яна бўлишдан ўзини айниқса бахтиёр ҳис этаётганлигини ёзади. Мен, деб таъкидлайди Суфанувонг, шонли Ленин партияси XXV съездининг қарорларидан ҳамда янги Конституция лойиҳасининг ижодий муҳокамасидан илҳомланган Совет Иттифоқи меҳнаткашлари революцион ташаббус ва зўр маънавий-сиёсий активлик билан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги сари бораётганликларини ва уни янги-янги ватанпарварлик ташаббуслари билан нишонлаётганликларини кўришдан айниқса хурсандман.

Азиз ўртоғимиз ва қадрдон дўстимиз, коммунизм иши учун буюк ва ҳормас-толмас курашчи бўлмиш шахсан Сизга ўзимнинг энг самимий ва чуқур дўстлик туйғуларим ва иззат-ҳурматимни изҳор этишни истардим, деб ёзади Суфанувонг.

Лаосни социалистик мамлакатлар оиласида деб билган ва Лаос Халқ революцион партиясини марксизм-ленинизм партияси деб ҳисоблаётган КПСС Марказий Комитети берган юксак баҳодан илҳомланган Лаос халқи, бизнинг партиямиз, деб ёзади Суфанувонг, экономикани тиклаш ва ривожлантириш учун қатъий кураш олиб боришга, революцион социал-иқтисодий ўзгартишларни давом эттиришга, халқ оммасини социализм руҳида тарбиялашга, 30 йиллик вайронгарчилик, агрессив, янги мустамлакачилик уруши оқибатларини тугатишга куч-ғайратларини сарфлашга, империалистик ва реакцион кучларнинг қўпорувчилик ҳаракатларини даф этишга тайёрдир. Улар Ленин Ватани етакчи ўрин эгаллаган қудратли жаҳон социалистик системаси мавжудлиги натижасида вужудга келган қулай шароитлардан ва айниқса, мамлакатимиз билан Вьетнам Социалистик Республикасининг бевосита қўшнилиги афзалликларидан ҳамма чоралар билан фойдаланяптилар.

Суфанувонг мактуб охирида Л. И. Брежневга узоқ умр, муваффақиятлар, бахт-саодат ва сиҳат-саломатлик тилаб, халқларимиз, партияларимиз ва давлатларимиз ўртасида жанговар бирдамлик, қардошларча дўстлик ва самарали ҳамкорлик доимо равнақ топсин ва ривожлансин, деган истак билдиради.

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 10-сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	2,02	16,92	0,47	1,17
Фарғона	2,01	15,25	0,74	1,99
Қашқадарё	1,58	11,25	0,64	2,06
Андижон	1,25	8,69	0,03	0,04
Сурхондарё	1,13	7,87	0,48	1,66
Наманган	1,15	7,44	0,03	0,05
Самарқанд	0,95	5,80	0,03	0,04
Хоразм	0,91	4,41	0,05	0,09
ҚҚАССР	0,54	3,63	—	—
Тошкент	0,39	2,05	—	—
Сирдарё	0,41	1,75	0,28	0,61
Жиззах	0,10	0,34	—	—
Республика бўйича	1,13	7,88	0,22	0,61
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Наманган	1,11	11,26	—	—
Бухоро	1,50	9,04	—	—
Сурхондарё	0,90	8,09	—	—
Қашқадарё	0,93	5,61	—	—
Республика бўйича	0,96	7,61	—	—

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРЯПТИ?

Республикамиз областларида ғўза дефолиациясининг бориши тўғрисида шу йил 10 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	8,1	160,1
Сирдарё	12,3	156,0
Жиззах	11,1	143,8
Наманган	9,0	79,5
ҚҚАССР	9,6	74,0
Сурхондарё	7,2	69,7
Фарғона	7,4	66,1
Қашқадарё	7,5	65,8
Андижон	11,1	59,8
Бухоро	10,0	55,8
Самарқанд	10,9	55,6
Хоразм	11,2	54,3
Республика бўйича	9,6	87,6

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

йил ишлаш малакалари оширилсин, уларнинг ижодий ўсиши учун шарт-шароитлар яратиб берилсин.

Таълим билан тарбия жараёнининг узвий бирлигига эришилсин. Ижтимоий фанлардан дарс бериш коммунистик қурилиш практикаси билан маҳкам боғлаб олиб борилсин. Мамлакатимизнинг ички ва халқаро аҳволи, ишлаб чиқариш коллективларининг меҳнатдаги муваффақиятлари тўғрисида ўқувчиларга мунтазам суратда ахборот бериб турилсин. Ўқувчилар юксак ғоявий-сиёсий ва ахлоқий фазилатлар руҳида, ўз касбини севиш, Ватан бахт-саодати йўлида ҳалол ва соф виждон билан меҳнат қилишга интилиш руҳида тарбиялансин. Ўқувчилар коллективларининг фаолияти яхшилансин, уларнинг ўқиш ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш борасидаги масъулияти оширилсин. Социалистик ахлоқ ва одоб нормаларидан четлашишга, ўқиш ва меҳнатга бепарво қарашларга нисбатан тоқат қилиб бўлмайдиган вазият вужудга келтирилсин.

Йиллик халқ хўжалик планларида ўрта умумий таълим мактабларини битириб чиққанларни ҳунар-техника таълими билим юртларига қабул қилишни беш йиллик план топшириқларига нисбатан кўпайтиришни кўзда тутиш зарур, деб топилди. Қабул қилинувчилар сонини 1980 йилда 0,8 миллион кишига етказиш мўлжалланди. Ҳунар-техника билим юртларига ўқувчилар қабул қилишни планлаштириш ва координациялаш яхшилансин. Ўқув йили бошланишига қадар билим юртларига ўқувчиларнинг тўлиқ миқдорда қабул қилиниши таъминлансин.

СССР Министрлар Совети Ҳунар-техника таълими давлат комитетига, иттифоқдош республикаларнинг ҳунар-техника таълими органларига халқ хўжалиги тармоқларининг эҳтиёжларини эътиборга олиб кенг профилли ишчилар тайёрлашни кўпайтириш таклиф қилинди. Билим юртлари мақсадга мувофиқ ихтисослаштирилсин. Давлат меҳнат комитети ва ВЦСПС билан биргаликда малакали ишчилар ва кичик техник ходимлар тайёрлаш учун касблар рўйхати қайтадан кўриб чиқилсин ва тасдиқлансин, таълимнинг турли формаларида ишчи ихтисосларини эгаллаётган ёшларни аттестациялаш ва квалификация бериш тартиби ишлаб чиқилсин. Ўрта умумий таълим мактабларини битириб чиқувчилар учун техника билим юртларида ўқишнинг табақалаштирилган муддатлари белгилансин ва бунда уларнинг меҳнатдаги тайёргарлиги ҳамда касбларнинг мураккаблиги эътиборга олинсин. Билим юртлари билан умумий таълим мактаблари ўртасидаги ҳар томонлама алоқалар мустаҳкамлансин.

СССР Министрлар Совети Ҳунар-техника таълими давлат комитетига, СССР Маориф министрлигига СССР Фанлар академияси, СССР Педагогика фанлари академияси билан биргаликда ишчилар тайёрлаш учун ўқув планлари ва программаларини янада такомиллаштиришни таъминлаш топширилди. Ҳунар-техника таълими соҳасида педагогика ва психологиянинг актуал проблемалари ўқитиш методикасини ишлаб чиқиш жадаллаштирилсин. Ҳунар-техника таълими марказий ўқув-методика кабинетини ёшларга ҳунар-техника таълими берувчи Бутуниттифоқ илмий-методика марказига айлантириш мақсадга мувофиқ деб топилди. Ҳунар-техника таълими системасида ва халқ хўжалиги тармоқларида ишчиларни тайёрлашга доир илмий-методик масалаларни ишлаб чиқиш шу марказ зиммасига юкланди. Ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш таълимини ташкил этиш, шунингдек билим юртлари мастерларининг меҳнат шароитларини яхшилаш тадбирлари кўзда тутилди.

Тегишли идораларга ҳунар-техника таълими системасининг эҳтиёжларига қараб инженер-педагог кадрлар тайёрлашни кўпайтириш, билим юртларини университетлар ва инженер-техника олий ўқув юртларини битириб чиқувчи кадрлар билан мустаҳкамлашда ёрдам бериш таклиф этилди. СССР Министрлар Совети ҳунар-техника давлат комитети системасида инженер-педагоглар тайёрловчи институт ташкил этишга қарор қилинди.

Ҳунар-техника таълими эҳтиёжларига қараб дарсликлар, ўқув-методика ва кўргазмали қўлланмалар нашр этиш кўпайтирилсин. Дарсликларнинг ғоявий-сиёсий ва илмий даражаси, уларни безатиш ва полиграфик ижросининг сифати оширилсин. Энг яхши дарсликлар СССР Давлат мукофотини олишга тақдим этилсин.

СССР Маданият министрлигига, СССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига, СССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитетига, ижодий союзларга ўқувчилар ўртасида тарбия ишини уюштиришда, бадиий ҳаваскорлик ва техника ижодини ривожлантиришда ҳунар-техника таълими билим юртларига доим ёрдам бериш тавсия этилди. Ҳунар-техника таълими системасидаги ўқувчиларнинг ўқиши ва меҳнати ҳақида, уларнинг мураббийлари тўғрисида юксак ғоявий-бадиий асарлар яратилсин.

Министрликлар ва идораларга, корхоналар, қурилишлар, совхозлар ва колхозларнинг раҳбарларига малакали ишчиларни тайёрлашда ҳунар-техника таълими органларига ҳар томонлама амалий ёрдам бериш, ўқувчиларга таълим ва тарбия беришда ишлаб чиқариш коллективларининг ролини ошириш таклиф этилди. Ишлаб чиқариш таълими мастерлари ва ўқитувчилар бўлиб ишлаш учун билим юртларига ўтаётган юқори малакали ишчилар ва мутахассисларнинг ташаббуси бутун чоралар билан рағбатлантирилсин. Билим юртларининг ўқув-материал базаси доим мустаҳкамлансин ва янгилаб турилсин. Ҳунар-техника билим юртларини битириб чиқувчилар ўрганган касби ва малакасига мувофиқ ишга юборилсин, уларнинг маданий-техникавий ўсиши тўғрисида тобора кўпроқ ғамхўрлик қилинсин.

Ҳунар-техника билим юртларини қуриш планларини бажариш ва уларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш устидан назоратни кучайтириш, ўқувчилар учун ётоқхона ва ошхоналар қурилишини кенгайтириш, ҳунар-техника таълими билим юртларининг биноларини реконструкция қилиш кўзда тутилади. Умумий таълим мактабларининг бўшаб қолган биноларини ва бошқа биноларни ҳунар-техника таълими системасига топшириш тавсия этилди.

Техника билим юртлари ўқувчиларини моддий жиҳатдан таъминлашни янада яхшилаш тадбирлари белгиланди. Ўрта ҳунар-техника билим юртларини ва техника билим юртларини битириб чиқувчиларга олий ўқув юртларида ўқишни давом эттириш имконияти берилади.

Тегишли идораларга ўқувчиларнинг соғлиғини сақлаш, уларга медицина хизматини юксак даражага кўтариш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш таклиф этилди. Билим юртларида санитария-гигиена режими ва техника хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиниши устидан назорат кучайтирилсин. Ҳунар-техника таълими системасида физкультура ва спортни янада ривожлантиришга эришилсин.

ВЛКСМ Марказий Комитетига ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларини ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиялашда, ишчилар синфининг муносиб ўринбосарларини камол топтиришда комсомол ташкилотларининг тағин ҳам актив иштирок қилишларини таъминлаш тавсия этилди. Комсомолнинг ҳунар-техника таълими билим юртларини оталиққа олиши яхши йўлга қўйилсин.

ВЦСПСга, касаба союзлари Марказий Комитетларига, касаба союз ташкилотларига ҳунар-техника таълими ходимларининг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, уларни санаторий-курортларда даволашни таъминлаш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш тавсия этилди. Меҳнат ветеранлари ўқувчиларни тарбиялашга кенг жалб этилсин, мураббийлик ҳаракати ривожлантирилсин. Ўқувчиларнинг ёз фаслида дам олишини уюштириш яхшилансин. Спорт ва туристик базалар шохобчалари кенгайтирилсин.

Билим юртларида таълим-тарбия ишларининг аҳволи учун, ўқувчиларда коммунистик дунёқараш, юксак ахлоқий фазилатларни шакллантириш учун, уларни меҳнатга онгли муносабатда бўлиш, Ленин партиясига, социалистик Ватанга чексиз садоқат руҳида, буржуа идеологиясига нисбатан муросасиз бўлиш руҳида тарбиялаш учун бошланғич партия ташкилотларининг масъулиятини оширишга партия органларининг диққат-эътибори жалб этилади.

Қарорда мамлакат халқ хўжалигини ёш ишчи кадрлар билан таъминлаш ғоят муҳим сиёсий ва халқ хўжалиги вазифаси эканлиги уқтириб ўтилади ва ишлаб чиқариш таълими мастерлари, ўқитувчилар, ҳунар-техника таълими системасидаги барча ходимлар министрликлар, идораларнинг, совет, хўжалик органларининг, корхоналар, меҳнат коллективлари ва жамоат ташкилотларининг актив ёрдами билан КПСС XXV съездининг қарорларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарф қиладилар, Совет Иттифоқи ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларининг ёш ўринбосарларини тайёрлаш ҳамда тарбиялашни янада яхшилашга эришадилар, деб қаттиқ ишонч билдирилади.

ВАТАННИНГ ЗИРҲЛИ ҚАЛҚОНИ

БУГУН — ТАНКЧИЛАР КУНИ

БУГУН Социалистик Ватанимиз ўзининг шонли фарзандлари: танкчи қўшинлар солдатлари, сержантлари ва офицерларини, жанговар машиналарининг конструкторлари ва уларни ясовчиларни — ўз меҳнати билан қуруқликдаги қўшинларимизнинг асосий зарбдор ва маневр куч-қудратини мустаҳкамлаётган ҳамма кишиларини шарафламоқда.

Бу йилги Танкчилар куни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини кутиб олишга тайёргарлик кўрилаётганлиги туфайли зўр сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда нишонланмоқда. Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари КПСС XXV съезди белгилаб берган коммунистик бунёдкорлик планларини Ленин партиясининг раҳбарлиги остида амалга оширмоқдалар. Совет халқининг янги-янги муваффақиятлари тўғрисида ҳар куни қувончли хабарлар келиб турибди.

КПСС Марказий Комитетининг СССР янги Конституцияси лойиҳасини асосан маъқуллаган май Пленуми қарорлари совет меҳнаткашларининг ижодий ғайратларига яна ғайрат қўшди. Совет жангчилари бутун халқ билан бирга, Ленин партиясининг сиёсатини, Конституция лойиҳасини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев СССР Олий Совети Президиумининг Раиси қилиб сайланганлигини якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Совет танкчи қўшинларининг бунёдга келиш ва ривожланиш тарихи Улуғ Ленин номи билан чамбарчас боғланган. Гражданлар урушининг оғир шароитларида йўлбошчи ташаббуси билан совет танксозлиги вужудга келтирилди ҳамда ёш армия Ватан жанговар техникаси билан таъминлана бошлади. Шунинг учун ҳам «Красное Сормово» заводининг ишчилари 1920 йилнинг августида қурилган тўнғич танкни «Озодлик учун курашчи ўрток Ленин» деб атаганликлари бежиз эмас. В. И. Ленин ҳарбий техника ва қурол-яроғ армия жанговар қобилиятининг моддий асоси сифатида муҳим аҳамиятга эга эканлигини 1918 йилдаёқ таъкидлаб, урушда «кимнинг энг юқори техникаси, уюшқоқлиги, интизоми ва машиналари яхши бўлса, ўша устун чиқади», деган эди.

Партия шу йиллар мобайнида армияни моторлаштириш, ёш Совет Республикасининг зирҳли кучларини барпо этиш йўлини ҳормай-толмай ўтказиб келди. Улуғ Ватан уруши ғалаба билан тугагач, совет халқи вайрон бўлган халқ хўжалигини қисқа муддат ичида қайта тиклаб, коммунизм қуриш улуғвор программасини амалга оширишга киришди. Совет Иттифоқи ва бутун социалистик лагерь эришган муваффақиятлар империалистик доираларни қаттиқ ғазаблантирмоқда. Улар қуролланиш пойгасини йилдан-йилга кучайтириб бормоқдалар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати шуларни назарда тутиб, Совет Иттифоқи мудофаа қудратини янада юксакликка кўтармоқ учун, қуролли кучларимиз агрессия ҳужуми қаердан келмасин уни даф этишга доимо тайёр бўлиб туришлари учун ҳамма ишларни қилмоқдалар.

Кейинги йилларда ҳамма турлардаги қўшинлар, шу жумладан танк қўшинлари сифат жиҳатидан янада ривож топди.

Ҳозир танкчи қўшинларимиз биринчи класс жанговар техника билан таъминланганлар. Ҳозирги замон танкларининг маневрчанлиги анча оширилди. Ўт очиш қуввати юксалтирилди. Улар тунда ҳам кундузи сингари муваффақиятли машқ ва жангговар ҳаракат қилишга имкон берувчи приборларга эга.

Танкчи қўшинларининг кучи — қудратли техника билан жанговар машиналар ишониб топширилган кишилардир. Совет жангчилари — юксак ғояли, халқимиз ва партиямизга чексиз содиқ солдатлар, сержантлар ва офицерлардир. Улар мураккаб техникани матонат билан эгаллаб, уни жангда ишлатишга ўрганмоқдалар. Танкчиларнинг жанговар тайёргарлиги энг янги методика ва техника воситаларини қўллаган ҳолда, замонавий жанг талабларига қатъий мувофиқ равишда ўтказилмоқда. Телевиденке ва программа билан бошқариладиган тренажерлар одатдаги ўқитиш воситалари бўлиб қолди.

Совет танкчилари Варшава шартномасида қатнашувчи социалистик мамлакатлар армияларининг танкчилари билан қалин дўстона алоқада бўлиб турибдилар. Қўшинлар ва команда-штаб қўшма машқлари социалистик ҳамдўстлик армиялери жанговар тайёрлигини такомиллаштириш ва мустаҳкамлашда катта роль ўйнамоқда. Бу машқларда иттифоқчи армияларнинг танкчи қўшинлари ғоят актив равишда қатнашмоқдалар.

Совет танкчилари КПСС XXV съездининг мамлакатимиз мудофаа қобилиятини ошириш борасидаги қарорларини муқаддас билиб бажармоқдалар ва Улуғ Октябрнинг 60 йиллик юбилейини жанговар меҳнатда янги-янги ютуқлар билан кутиб олишга маҳкам бел боғлаганлар.

Армия генерали А. Л. ГЕТМАН.
(ТАСС).

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ 60 ЙИЛ ИЧИДА

«Статистика» нашриёти «СССР халқ хўжалиги 60 йил ичида» номли юбилей статистика йиллик тўпламини чоп этди. Бу тўпламни СССР Марказий статистика бошқармаси босмага тайёрлаган.

Тўпламда Совет ҳокимияти ўрнатилганидан буён ўтган йиллар мобайнида СССР экономикаси ва маданиятининг ривожланишига доир статистик маълумотлар эълон қилинган.

Тўпламда СССРга доир маълумотлар билан бир қаторда бошқа социалистик мамлакатлар экономикаси ва маданиятининг ривожланишини тасвирловчи баъзи маълумотлар келтирилган. Экономика ва маданиятнинг ривожланишига тааллуқли бир қанча кўрсаткичлар АҚШдаги ва айрим капиталистик мамлакатлардаги кўрсаткичларга таққослаб берилган.

(ТАСС).

Қизил байроқли Сибирь ҳарбий округи. Н-қисм танкчилар бўлинмаси амалий машғулотларда маҳорат намуналарини кўрсатмоқдалар. Суратда: танкчилар машқ майдонида.
С. Дятлов фотоси, (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

ГДР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва сув хўжалиги министри Г. Райхельт бошчилигидаги Германия Демократик Республикаси делегацияси гидротехника, ирригация ва тозалаш иншоотлари қурилиши практикаси билан танишмоқ учун Ўзбекистонга келди. Делегация составида министрликнинг раҳбар ходимлари, етакчи мутахассислар бор.

Меҳмонлар Чорвоқ сув омборига бориб, у ердаги гидроэнергетика ва ирригация комплексини кўздан кечирдилар. Улар шу куни Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари ва янги қурилиш районлари билан танишдилар.

9 сентябрь куни делегацияни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. Мамарасулов қабул қилди.

Ўзбекистон меҳмонлари Самарқандга ҳам борадилар.

(ЎзТАГ).

Аҳоли рўйхати ўтказишга тайёргарлик

Тошкентда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Қ. А. Аҳмедов раислигида 1979 йилда ўтказиладиган Бутуниттифоқ аҳоли рўйхати ўтказишга кўмаклашувчи республика комиссиясининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Министрликлар ва идоралар, республика Марказий статистика бошқармаси, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари комиссияси составига кирди.

Мажлисда ўтказилажак аҳоли рўйхати катта сиёсий ва халқ хўжалик аҳамиятига эга эканлиги таъкидланди. Давлат статистикаси барча органларини тегишли тарзда тайёрлашдан ташқари, уларга зарур ёрдам кўрсатиш, рўйхатнинг мақсадларини, уни ўтказиш тартибини аҳолига кенг кўламда тушунтириш керак. (ЎзТАГ).

ЭРТАГА — ТОШКЕНТДА СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ ВА ВАСХНИЛНИНГ ИЛМИЙ СЕССИЯСИ ОЧИЛАДИ

ПАХТАЧИЛИК ИСТИҚБОЛЛАРИ

Республикамиз пойтахтида турли анжуманлар, симпозиум ва конференциялар ўтказиш анъана бўлиб қолди. СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги билан В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг 12-14 сентябрда Тошкентда ўтадиган махсус илмий сессияси ҳам шулар жумласидандир. Мамлакатимизнинг пахтачилигини ривожлантириш ва бу борада илм-фан олдида турган вазифаларга бағишланган мазкур сессияда пахтачилик бўйича йирик мутахассислар ва олимлар иштирок этадилар. Қуйида мухбиримиз Р. Қосимовнинг СССР қишлоқ хўжалик министри ўринбосари Анатолий Петрович ЧУБАРОВ билан қилган суҳбати эълон қилинаётир.

Мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари барча совет халқи қатори социалистик мусобақани кенг авж олдириш асосида КПСС XXV съезди тарихий қарорларини изчиллик билан амалга ошираётирлар ва ўнинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун курашни кун сайин кучайтирмоқдалар. Партиямизнинг ана шу улкан анжуманида қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоқларидан бири бўлган мамлакат пахтачилиги олдига ҳам катта вазифалар қўйилган. Жумладан, унда 1980 йилда камида 9 миллион тонна пахта етиштириш, ғўзанинг ингичка толали навлари экиладиган майдонларни кенгайтириш ҳамда ҳосилдорлигини ошириш, шунингдек, пахта-беда алмашлаб экишни ўзлаштиришни ниҳоясига етказиш, юқори сифатли тола олинадиган ғўзанинг касалликларга чидамли, серҳосил, эртапишар навларини деҳқончиликка жорий этиш тадбирлари амалга оширилиши ҳамда пахта етиштириш, ғўзани суғориш ва ҳосилни йиғиб-териб олишни механизациялаш даражасини янада юксалтириш конкрет вазифа сифатида таъкидланди.

Пахтакор республикаларда тўққизинчи беш йилликда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришнинг йиллик ўртача ялпи ҳажми олдинги беш йилликдагига қараганда 13 процент кўпайди. Ўнинчи беш йилликда қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида, шу жумладан, пахтачиликда катта вазифалар белгиланган.

Иттифоқ бўйича пахта етиштиришда Ўзбекистон ҳиссаси 64 процентни ташкил этади, бошқача қилиб айтганда, бу республика йилига 4,9 миллион тонна пахта бермоқда. (Бу ерда гап тўққизинчи беш йиллик ҳақида боряпти. 1971—1975 йиллар мобайнида давлатга 38,3 миллион тонна пахта сотилди ва халқ хўжалиги плани 110,6 процент қилиб адо этилди). Ўзбекистон ҳамон мамлакатимизнинг асосий пахта базаси бўлиб қолмоқда. Туркманистон пахтакорлари бир миллион тонналик маррадан ўтдилар. Тожикистонда пахта етиштириш йилига ўртача 810 минг тоннани ташкил этмоқда. Озарбайжон, Қозоғистон ва Қирғизистон республикалари ҳам ўтган беш йиллик план топшириқларини ошириб адо этдилар. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил мамлакат бўйича ўртача 27,3 центнерни ташкил этди. Давлатга ингичка толали пахта сотиш тўққизинчи беш йилликда саккизинчи беш йилликка нисбатан 39 процент кўпайди ва 3 миллион 275 минг тоннани ташкил этди.

Пахтанинг саноатбоп сортлари ассортименти тобора яхшиланиб бормоқда. Машиналар билан пахта териш тез суръатлар билан жорий этилмоқда. Айтайлик, 1961 йилда мамлакат бўйича ялпи ҳосилнинг 6,4 проценти машиналарда териб олинган бўлса, тўққизинчи беш йилликнинг охирига келиб, бу кўрсаткич 44 процентга етди. Йиғим-терим ишларини механизациялаш даражаси Қозоғистонда 63,6 процент, Қирғизистонда 60,3, Ўзбекистоннинг Сирдарё областида 73,6 ва Тошкент областида 71,8 процентни ташкил этди.

Пахтачилик тараққиётидаги бундай юксак суръатларга партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги натижасида эришилди. Чунончи, ўтган беш йилликда пахта экиладиган районларда ирригация-мелиорация тадбирларини амалга ошириш учун қарийб 8 миллиард сўм ажратилди. Бу маблағга 700 минг гектар янги суғориладиган ер ўзлаштирилди, 1,2 миллион гектар майдоннинг мелиоратив ҳолати, 1,8 миллион гектар майдондаги суғориш системаларининг сув таъминоти яхшиланди. Пахтакор республикаларда 8 миллиард куб метр суви бўлган 35 та йирик сув омбори ишлаб турибди. Суғориш каналлари ҳамда коллектор-дренаж тармоғининг умумий узунлиги 3 минг километрдан ошиб кетди. Мирзачўл, Ёвон-Обикийик водийсида янги ерлар ўзлаштирилди. Қорақум каналининг дастлабки уч навбати қуриб биткказилди. Қарши ва Жиззах даштида катта ишлар қилинмоқда.

Пахта етиштиришни кўпайтириш ва бу тармоқда самарадорликни ошириш, деҳқончилик маданиятини, шу жумладан, суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини ва сув билан таъминотини янада яхшилаш юзасидан кенг тадбирлар ўтказиш, ҳамма ерда алмашлаб экишни жорий этиш, пахтачиликни комплекс механизациялашни тезроқ тугаллаш фан-техника тараққиётини жорий этиш билан чамбарчас боғлиқдир. Шунингдек, далаларни пухта планлаштириш ҳам муҳим тадбирлардан бири бўлиб, бу борада айниқса ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш юзасидан юксак самарали ишлар олиб бораётган Хоразм ва Тошовуз областлари иши ибратлидир. Уларда коллектор-дренаж тармоғи қурилган, сув таъминоти яхшиланган ва асосий майдонларда капитал планлаштириш ўтказилган. Натижада кейинги 12 йил ичида Хоразм областида пахта ҳосилдорлиги 28,5 центнердан 41,3 центнерга, Тошовуз областида эса 16,5 центнердан 32,8 центнерга етди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Пахтадан мўл ҳосил олиш учун курашда ғўзани касалликлардан ва қишлоқ хўжалиги зараркунандаларидан ҳимоя қилиш муҳим аҳамият касб этади. Олим ва мутахассисларнинг ҳисобларига қараганда, бу хилдаги тадбирлар ҳосилнинг 20-30 процентини нобуд бўлишдан сақлаб қолар экан. Фан ғўзани ҳимоя қилишнинг илғор усулларини ишлаб чиқди. Бунда агротехника, химиявий ва биологик методлардан уйғунлашган ҳолда фойдаланилмоқда.

Маълумки, пахта толасининг сифати агротехника усуллари билангина эмас, энг аввало, ботаник жиҳатдан хилма-хиллик ва селекция сортларига ҳам боғлиқ. Совет ҳокимияти йилларида селекциячиларимиз Ватан пахтачилигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшдилар. Кам ҳосилли ғўзалар ўрнига тез пишадиган, серҳосил, вилтга чидамли «Тошкент» каби навлар яратилди. Ғўза навларининг толаси, сифати жаҳон стандартлари даражасига етди. Ғўзанинг қимматбаҳо навларини яратиш соҳасидаги улкан ишлари учун селекционер олимлар Содиқ Мирахмедов, Юрий Хуторнойлар СССР Давлат мукофоти билан тақдирландилар.

Ингичка толали пахталарни қатъий ихтисослаштирилган зоналарда етиштиришни кўпайтириш мўлжалланаётгани муносабати билан шу хилдаги пахтани қайта ишловчи янги заводлар қуриш ва мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш вақти келди.

Пахтачиликни янада тараққий эттиришнинг талайгина проблемалари бор. Уруғчилик хўжаликлари ишини такомиллаштириш, тупроқ ва иқлимга қараб муайян ғўза навларини экиш, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида яратилган қурилма асосида туксизлантирилган чигит экиш ва бошқа проблемалар шулар жумласидандир. Қишлоқ хўжалиги фанлари фаолиятини активлаштириш, илмий-техника тараққиётига олимлар самарали ҳисса қўшишларини таъминлаш зарур. Илмий муассасалар хўжаликлар билан алоқани мустаҳкамлаб, тадқиқотлар структураси ва методларини муттасил такомиллаштиришлари, олимлар эса куч-ғайратларини технология ва ташкилий-иқтисодий проблемаларни комплекс ҳал этишга қаратишлари лозим. Бунинг учун илмий-тадқиқот ишларини планлаштириш ва мувофиқлаштиришни такомиллаштириш керак. Зеро, олимлар, қишлоқ хўжалик фанларининг мутахассислари қишлоқ меҳнаткашлари билан биргаликда жонажон партиямиз XXV съездида белгилаб берилганидек, совет халқи фаровонлигини муттасил ўстириб бориш мақсадида пахтачиликнинг тараққиёт суръатлари юксак ва барқарор бўлишини таъминлайдилар. 1977 йил — юбилей йилидаги социалистик мажбуриятларни ошириб бажариш билан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қутлуғ 60 йиллик тўйини муносиб нишонлаш учун курашаётган дала меҳнаткашлари ўрток Л. И. Брежневнинг Ўзбекистоннинг донгдор пахтакори Турсуной Охуновага йўллаган ва куни кеча матбуотда эълон қилинган мактубини пахтачиликни янада юксалтиришга чорловчи программавий ҳужжат сифатида қизғин кутиб олдилар.

ШИФОКОРЛАР ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

МАДАДКОРМИЗ

Республикамиз пахтакорлари катта синовлар арафасида турибдилар. Бу йил улар она-Ватанга 5 миллион 360 минг тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилишган. Пахтакорлар жонажон партиямиз XXV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида янада самаралироқ ва янада унумлироқ меҳнат қилиняпти. Уларнинг бутун куч ва ғайрати олинган социалистик мажбуриятни ўз вақтида бажаришга қаратилган. Пахтазорларда мўл-кўл «оқ олтин» ҳосили етилди. Долзарб терим палласи тобора қизиб бормоқда. Эндиликда каттаю кичикнинг бутун фикри-зикри пахтада бўлиб қолди.

Саноатбоп бу қимматбаҳо хом ашёни ўз вақтида ва тўла-тўкис йиғиб-териб олиш, дек шарафли ишда республика шифокорлари ҳам пахтакорларга мададкор. Зеро, терим мавсумининг муваффақиятли ўтиши теримчиларга кўрсатилиши лозим бўлган маданий-маиший, савдо ва медицина хизматларининг тўғри ташкил этилишига ҳам боғлиқдир. Шу боисдан биз, медицина ходимлари, терим тараддудини бу йил ҳар қачонгидан ҳам каттароқ қилиб юбордик. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларининг 1977 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлиги тўғрисидаги қарори асосида тегишли тадбирлар белгиладик. Табиийки, бу тадбирлар қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда иштирок этаётган дала меҳнаткашлари соғлиғини муҳофаза этиш биринчи галдаги вазифа эканлигига асосланади. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг пахтакорларга намунали медицина-санитария хизмати кўрсатиш комплекс плани амалга оширилишини назорат қилиш юзасидан махсус штаб тузилди.

«Оқ олтин»дан осмонўпар хирмонлар уйишни мўлжаллаётган пахтакорларга малакали медицина хизмати кўрсатиш кўлами кенглигини қуйидаги мисоллардан ҳам билса бўлади. Бу ишга 15 та медицина илмий-текшириш институти ва бешта медицина олий ўқув юртининг етакчи мутахассислари жалб этилади. 440 нафар олий ва 580 нафар ўрта махсус маълумотли шифокорлар бевосита дала шийпонларида тиббий ёрдам кўрсатадилар. Республикамиздаги 134 та марказий район ва 13 та область касалхонаси, 499 та қишлоқ участка шифохонаси ва 465 та фельдшер-акушерлик пунктлари дала меҳнаткашлари ихтиёрида бўлади. Шуни мамнуният билан қайд этиш керакки, ҳозирги кунда 6 мингдан ортиқ врач ва 17 мингдан зиёд ўрта медицина ходимлари пахтакорлар, механизатор ва теримчилар хизматида.

Республикамизнинг барча районлари ҳамда йирик колхоз-совхозларнинг марказларида шифокорлардан махсус бригадалар ташкил қилинади. Бундай бригадаларнинг ҳар бирига 9-12 нафар малакали врач бириктирилади. Тез ёрдам кўрсатишлари учун махсус автотранспортлар улар ихтиёрида бўлади. Қишлоқ меҳнаткашлари барча даволаш муассасаларида навбатсиз қабул қилинадилар.

Пахтакорларни турли дори-дармонлар билан таъминлаш мақсадида 120 та махсус автолавка ажратилди. Бундан ташқари республикамиздаги барча дорихона ва пунктларда иш соати узайтирилади. Ўзбекистон давлат дорихоналар бош бошқармаси орқали республикамизнинг ҳамма областларига, олис районларга дала шийпонлари учун шу кунгача 126 мингта универсал аптечка тарқатилди. Ҳозирги кунда колхоз ва совхозлардаги деярли барча дала шийпонлари шундай аптечкалар билан тўла таъминланган.

Пахтакорларнинг фарзандларига ғамхўрлик кўрсатишга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Дала шийпонларида ташкил этилган 5 мингдан ортиқ доимий ва 30 мингдан зиёд мавсумий болалар боғча ва яслиларида хизмат қилишга икки ярим минг педиатр ва уч мингдан зиёд медицина ҳамширалари сафарбар этилади. Шу кунгача оналар ва болалар учун аталган махсус аптечкалардан 30 мингтаси областларга тарқатилди.

Касалликни олдиндан аниқлаш ва беморларга ўз вақтида тиббий ёрдам кўрсатиш мақсадида 15 мингта санитария пости очилди. Жойларда медицина-санитария хизмати устидан назоратни кучайтириш мақсадида областларга 26 нафар санитария врачлари юборилади. Республика санитария авиацияси станцияси ва унинг областлардаги бўлимлари чақириқлар бўйича хизмат қилиш учун самолёт ва вертолётларни кеча-кундуз тахт қилиб турадилар. Бу ишга медицина институтларининг юқори курс студентларидан салкам минг нафари жалб этилган. Санитария-эпидемиология хизмати органлари жойларда теримчи ва механизаторларни озиқ-овқат ва сифатли ичимлик сув билан таъминлашни мунтазам текшириб борадилар. Шунингдек, санитария маорифига оид 8 номда, жами 120 минг нусха оммавий плакат-варақалар тайёрлаб қўйилди.

Қишлоқ аҳолисига медицина ёрдами кўрсатиш фақат йиғим-терим мавсумидагина эмас, балки йил бўйи яхшилаб борилади. Азамат пахтакорларимиз, ғаллакор ва чорвадорларимиз, қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида фидокорона ишлаётганлар саломатлигини муҳофаза қилиш биз учун ҳамиша шарафли вазифа бўлиб келган ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверади.

К. ЙЎЛДОШЕВ,
Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари, профессор.

ҒАЛЛАКОРЛАР ЗАФАРИ

ҒАЛЛАОРОЛ. Ленин номли совхоз ғаллакорлари дон топшириш бўйича беш йиллик планларини ошириб бажардилар. Эл хирмонига 4300 тоннадан кўпроқ дон етказиб берилди. Бу йилги дон хирмони эса 1200 тоннадан ошиб кетди Бунга Эргаш Ҳазратқулов, Мустафоқул Назаров ўртоқлар бошлиқ бўлим ғаллакорлари катта ҳисса қўшдилар.

Совхоз ғаллакорлари Ватан хирмонига яна 500 тонна дон етказиб беришга аҳд қилдилар.

* * *

БОЙСУН. Район ғаллакорлари давлатга дон сотиш бўйича белгиланган юбилей йили халқ хўжалик планини ошириб бажардилар. Омборларга 6000 тонна ғалла, шу жумладан 300 тоннадан зиёд «каҳрабо дон» тўкилди. Бу зафарга муносиб ҳисса қўшган «Ғаллакор» совхозининг ишчилари 2300 тонна, «Бойсун» совхози 1300 тонна, «Сайроб», «Зарбанд» ва «Комсомол 50 йиллиги» совхозлари 1300 тоннадан дон топширдилар.

* * *

ЖАРҚЎРҒОН. Ипатоволиклар ва оқолтинликлардан ибрат олган район ғаллакорлари ўримйиғимни муваффақиятли тугалладилар. Давлатга дон топшириш мажбурияти ошириб бажарилди. Қабул пунктларига 1885 тонна ғалла, шу жумладан 1300 тоннадан кўпроқ маккажўхори дони топширилди.

Райондаги «Намуна» колхозининг В. Абдуллаев бошлиқ маккажўхорикорлари ҳар гектар ердан 123 центнердан, «Ўзбекистон» колхозининг И. Зокиров бошлиқ бригадаси 107 центнердан «каҳрабо дон» олиб, юқори кўрсаткичга эришдилар.

Район хўжаликларида пландан ташқари дон сотиш давом эттирилмоқда.

МУТАХАССИСЛАР ЎЗ ТАЖРИБАЛАРИНИ ЎРТОҚЛАШМОҚДАЛАР

Умумиттифоқ техника-иқтисодий ахборот классификаторларини ҳамда иттифоқдош республикаларда ҳужжатларнинг унификация қилинган системасини ва уларни юритиш системасини жорий этиш масалаларига бағишланган Бутуниттифоқ кенгаши куни кеча Тошкентда ўз ишини тамомлади. Кенгаш қатнашчилари Умумиттифоқ классификаторларини қўлланиш тажрибасини умумлаштириб, унификация қилинган ҳужжатларнинг халқ хўжалигига жорий этилиши устидан давлат назоратини ташкил қилиш масалаларини кўриб чиқдилар.

(ЎзТАГ).

СССР ЯНГИ КОНСТИТУЦИЯСИ ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

УЙ-ЖОЙ ФОНДИ МУҚАДДАС

Барча совет кишиларининг эътиборини жалб этган муҳим воқеа — СССР янги Конституцияси лойиҳаси муҳокамаси бизнинг қишлоқ Советимизда яшаб меҳнат қилаётган минг-минглаб меҳнаткашларнинг ҳам диққат марказида турибди. Асосий Қонун лойиҳаси эълон қилинган дастлабки кунлардан бошлаб дала шийпонлари ва фермаларда, клуб ва қироатхоналарда янги Конституция моддалари, сатрлари юзасидан баҳс ва мунозаралар давом этяпти, фикрлар билдириляпти.

Бизнинг қишлоқ Советимиз территорияси катталиги ва аҳоли сони жиҳатидан районда салмоқли ўрин эгаллайди. Қишлоқ Советимизга маҳаллий Советларга ўтказилган кейинги сайловларда 153 депутат сайланди. Территориямизда истиқомат қилаётган аҳоли сони эса 28 минг кишидан ошади. Аҳоли ҳамма жойда бўлганидек бизда ҳам тез ўсяпти. Демак, маҳаллий Советлар кишиларимизнинг энг биринчи галдаги ҳаётий эҳтиёжи, уй-жой фондлари ҳамда уй-жой майдонларини қоидага риоя қилиб адолатли тақсимлаш билан жиддий шуғулланишлари керак. СССР Конституциясининг 44-моддасида айтилган «СССР гражданлари уй-жойли бўлиш ҳуқуқига эгадирлар» деган иборалар совет кишисининг қадр-қимматини, шаънини улуғловчи сўзлардир.

Гапнинг сирасини айтганда қишлоқ Совети мажлислари ва сессияларида уй-жой фонди хусусан якка тартибда уй-жой қуриш хусусидаги масалаларга тез-тез қайтиб туришга тўғри келмоқда. Бу — ниҳоятда муҳим масала. Бинобарин, қишлоқ Советлари территориясидаги мавжуд хўжаликларни уй-жой билан таъминлаш, қурилиш устидан назорат қилиш, колхоз ва совхозлар ерини талон-тарож бўлишига йўл қўймаслик, ер ҳақидаги қонуннинг бажарилиши устидан қатъий контрол ўрнатиш, маҳаллий Советлар фаолиятининг энг муҳим соҳасидир. СССР янги Конституциясининг биз юқорида тилга олган 44-моддасида давлат ва жамоат уй-жой фонди ҳақида ҳам кооператив ва якка тартибдаги уй-жой қурилиши ҳақида ҳам жуда оқилона ва адолатли фикрлар айтилган. Биз шу моддага **уй-жой қурилиши ҳақидаги программани изчил амалга ошириб бориш билан бир қаторда бериб бориладиган уй-жой майдонини қатъий белгилаб қўйиш, уни жамоатчилик контроли остида одилона тақсимлаш юзасидан назорат олиб боришда жойлардаги маҳаллий Советларнинг роли янада оширилсин**, деган сўзларни ёзиб қўйишни истардик. Шу қўшимчага амал қилинса, ҳозирги пайтда уй-жой фонди тақсимотида юз бериб турган баъзи камчиликлар, қийинчиликлар барҳам топади деб ўйлайман.

СССР янги Конституциясининг 146-моддасида халқ депутатлари маҳаллий Советларнинг ўз территориялари доирасида амал қилишлари лозим бўлган ҳуқуқ ва бурчлари аниқ ифода этиб берилган. Шу моддага **«Шунингдек, маҳаллий Советлар депутатларини сайловчилар томонидан топширилган наказларни бажаришдаги масъулияти оширилсин ва бу муҳим иш маҳаллий Советлар раҳбарлигининг диққат-эътибори ва назоратида бўлсин»** деган қўшимча киритилса мақсадга мувофиқ бўлар эди. Бу гапларни айтишдан мақсад шуки, маҳаллий Совет депутати ўзининг халқ депутати эканлигини ҳамиша сезиб, ҳис этиб турса, ўзини сайлаб қўйган юзлаб ва минглаб кишилар олдидаги масъулиятини яхшироқ сезади. Буни мен ўз қишлоқ Советимиз ва унинг депутатлари ҳаётидаги мисоллардан олиб гапиряпман. Ўтган сайловларда 150 нафар депутатларимизга сайловчиларимиздан 153 та наказ тушган эди. Булар орасида муҳим эҳтиёж — қишлоқ ободончилиги, уй-жой қурилишидан тортиб кўча ва йўлларни асфальтлаш, водопровод суви ҳамда газлаштириш каби хилма хил истаклар бор эди. Албатта, қишлоқ Совети аҳолидан тушган наказларни қатъий ҳисобга олди. Депутатларга изчил ёрдам кўрсатди. Ўз навбатида улар фаолияти устидан контроллик қилди. Натижада сайловчилардан тушган наказларнинг 150 таси бажарилди. Буни бир сўз билан ифодалаб берадиган бўлсак, хутор системасини тугатиш юзасидан катта ишлар қилинди. Қишлоқ Совети территориясидаги аҳолининг асосий қисми эндиликда марказлашган водопровод суви, газ келтирилган шинам посёлкаларда истиқомат қилмоқда. Қишлоқ Совети территориясида 6 мактаб, 4 касалхона, 14 медпункт ва бошқа турли маданий-маиший муассасалар ишлаб турибди.

Янги Конституция лойиҳасини бахтимизнинг қомуси деб билган қишлоғимиз меҳнат аҳли юбилей йили зафарларини кўпайтириш билан Асосий Қонуннинг ҳар бир моддаси, ҳар бир сатрини қизғин маъқуллаганликларини изҳор этадилар.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
Фарғона область Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» қишлоқ Совети раиси.

МАСЪУЛИЯТ ҲИССИ

СССР янги Конституцияси лойиҳасида ёшларга берилган ҳуқуқлар ғоят катта. Бу ҳуқуқлар халқ Советларига сайланишда ёшнинг камайтирилганигина эмас, шу билан бирга комсомол ва бошқа оммавий ёшлар ташкилотларининг сиёсий, хўжалик, социал-маданий масалаларни ҳал этишда иштирок этиш ҳуқуқлари ҳамдир.

Шу муносабат билан ёшларда масъулият ҳиссини, ўз Ватанининг ҳақиқий хўжайини туйғуларини, садоқатли коллективист, ватанпарвар ва интернационалист туйғуларини шакллантиришнинг аҳамияти янада ортади. Шунинг учун ҳам **Асосий Қонун лойиҳасида ёшларда гражданлик масъулияти туйғуларини шакллантириш муҳимлиги тўғрисида эслатиб ўтиш мақсадга мувофиқдир.**

Н. МАЛЛАЕВ,
филология фанлари кандидати.

„Зангори олов" трассасида

Тошкент — Чимкент — Фрунзе — Олмаота магистрал газопроводининг куну-тун бир маромда аниқ ишлаши — Полторацкий линияси ишлаб чиқариш бошқармаси коллективининг доимо хушёр ва бенуқсон ишлашига боғлиқ. Шу боисдан линия коллективи бу катта масъулият ва юксак бурчни аъло даражада бажариб келмоқда. Суратда: магистраль линиянинг илғор инженери Азиз Абибуллаев.

В. Сироткин фотоси.

100 МИНГ ТОННА УЗУМ ТАЙЁРЛАНДИ

Республика соҳибкорлари мавсум бошидан буён давлатга 100 минг тонна узум топширдилар. Узум узиш суръатлари ўтган йилдагига нисбатан етти кун илдам бормоқда.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигида ЎзТАГ мухбирига маълум қилишларича, Наманган, Қашқадарё, Сурхондарё областларининг токзорларида узум узиш конвейери аниқ-пухта ишлаб турибди. Фарғона областининг деҳқонлари узум тайёрлашни тез суръатлар билан олиб бормоқдалар. Область колхоз ва совхозлари йиллик планнинг тўртдан бир қисмини атиги сўнгги етти кун ичида бажариб қўйдилар. Тошкент областидаги «Огонёк», «Қибрай», Наманган областидаги Ленин номли, Бухоро областидаги «Галаосиё» совхозлари ва республикадаги бошқа ихтисослаштирилган хўжаликларнинг соҳибкорлари мўл узум ҳосилини пешмапеш йиғиштириб олмоқдалар. Бу хўжаликларда ҳар гектар токзордан 200 центнердан ва ундан ҳам кўпроқ узум узиб олинмоқда.

Ўзбекистон деҳқонлари юбилей йилида давлатга 265 минг тонна узум сотишни мўлжаллаб қўйишган. (ЎзТАГ).

ОЛАМДА НИМА ГАП

- ◆ ХАЛҚАРО КЎРГАЗМАДА ЎЗБЕКИСТОН ТИМСОЛИ
- ◆ КАПИТАЛИЗМ СИСТЕМАСИНИНГ ИЛЛАТЛАРИ
- ◆ ИСПАНИЯДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР
- ◆ ХИТОЙ ВА АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИ ЎРТАСИДАГИ МУНОСАБАТЛАР

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ТАШВИШЛИ АЛОМАТЛАР

Еттита энг йирик капиталистик мамлакат раҳбарларининг Лондон кенгашидан тўрт ой ўтар-ўтмасданоқ Англия бош министри Ж. Каллагэн бонг урди. У яқинда Шотландияда сўзлаган нутқида жаҳон иқтисодий кризисининг такрорланишига қарши кураш юзасидан май ойидаги учрашувда ишлаб чиқилган стратегия барбод бўлганлигини тан олди, ўз шерикларини зиммаларига олган мажбуриятларни бажармасликда айблади ва юксак даражадаги янги учрашувни ўтказиш мақбул эмаслигини шама қилди.

Шундан кейин Шарқий ярим шардан ёрдам сўраб бонг урилди. Япония бош министри Такэо Фукуда жаҳон капиталистик хўжалигининг аҳволини «иқтисодий тартибсизлик»дан иборат, деб таърифлади. У Ғарб мамлакатлари ҳозирги турғунликни бартараф қилолмаса, улар «мудҳиш оқибатлар»га дуч келадилар, яъни капитализм билан иқтисодий мусобақада социализм ғалаба қилади, деб таъкидлади.

АҚШ ва ГФРда ҳам ташвишли бонг урилганлиги қайд этилди. «Нью-Йорк таймс» газетасида босилган маълумотларга қараганда, асосий иқтисодий курсаткичларнинг АҚШ савдо министрлиги ҳисоблаб чиққан индекси уч ойдан буён сурункасига камайиб бормоқда. Август ойида ишсизлар сони ишлаб турган бутун аҳоли миқдорига нисбатан 6,9 процентдан 7,1 процентгача кўпайди. «Вашингтон пост» газетаси алам билан уқтириб ўтганидек, Оқ уй Америка экономикасида ўсиш йўқлигини эътироф қилди. ГФРга келганда шуни қайд қилиб ўтиш керакки, хўжалик министри Г. Фридерихснинг айтишича, ҳозирги кунда мамлакатда ишсизлар сонини камайтиришга бўлган умидлар яна чиппакка чиқиб қолди.

Ана шу ташвишли аломатлар нимани кўрсатиб турибди?

Биринчидан, Ғарб экономикаси 1974 — 1975 йиллардаги энг шиддатли иқтисодий кризисдан қутулгани ҳолда орзу қилинганига қарамай, шу пайтгача ўзини ўнглаб ололмади. Кризислар «вақтинча танаффус»дан кейин бирин-кетин давом этмоқда.

Иккинчидан, кризиснинг иллатлари — ишсизлик, инфляция, тушкунлик ғоят авж олиб, бутун Ғарб мамлакатларига тез ёйилмоқда. Швеция, Норвегия ва Дания валюталарининг яқинда девальвация қилинганлиги Ғарбий Европанинг аҳволига нисбатан «яхши» деб ҳисобланган Скандинавия мамлакатлари каби қисмида ҳам тушкунлик бошланганлигини кўрсатди.

Давлат — монополистик доиралар капитализм дунёсида ҳозирги иқтисодий аҳволнинг қалтислигини яхши англаса ҳам мушкул ҳолатдан эски йўллар билан қутулиб олишга уринмоқда. АҚШда ГФР ва бошқа мамлакатларда ҳарбий харажатларни кўпайтириш, Англия ва Францияда иш ҳақини оширмаслик, Япония, Европа иқтисодий ҳамжамияти ва АҚШ ўртасида мол сотиш бозорлари учун кураш йўли билан экономикани рағбатлантиришга интилмоқдалар.

Аммо ана шу йўлларнинг ҳаммаси капитализм экономикасини тузалмас иллатдан қутқаза олмайди. Бу табиий бир ҳол. Бунинг боиси шуки, хўжалик тараққиёти суръатларининг ностабиллиги, инфляция, ишсизлик ва шулар сингари ҳодисалар капиталистик системага хос хусусиятлардир.

ТАНГЛИК САРОСИМАСИ

Яқинда Ғарбий Европада бир қанча мамлакатларга сафарга чиққан Испания ҳукуматининг раиси Адольфо Суарес ўз сафарини давом эттирмай, дарҳол Мадридга қайтиб келди. Сиёсий обзорчилар унинг тўсатдан қайтиб келиши ҳукумат танглиги шубҳасиз, яқинлашиб қолганлигидан далолат беради, деб ҳисоблайдилар.

Испания матбуоти ички сиёсий вазият кескинлашганлиги ва шу муносабат билан ҳозирги ҳукуматнинг истеъфо бериши ёки унинг тубдан қайта ташкил этилиши тўғрисида кейинги кунларда кўп ёзмоқда. Газеталар таъкидлаб ўтганидек, мамлакат ҳозир франкизмдан мерос бўлиб қолган давлат — социал структураларни емириш ва янги, демократроқ тартибларнинг вужудга келиши каби мураккаб даврни бошидан кечирмоқда. Бундай шароитда демократик марказ иттифоқининг ҳозирги ҳукумати парламентда мустаҳкам кўпчиликка таянмай, кечиктириб бўлмайдиган кескин миллий проблемаларни ҳал этиш учун етарли даражада куч ва обрў-эътиборга эга эмас. Бундан ташқари демократик марказ иттифоқининг ўзи ҳам либерал қанот билан франкизмга тарафдор бўлган консерватив унсурлар ўртасидаги ички зиддиятлардан зил кетмоқда.

Мамлакатдаги бир қанча партиялар, касаба союз ва жамоат ташкилотлари, шу жумладан Компартия ҳам коалицияли ҳукумат тузиш зарурлиги тўғрисидаги масалани дангал ўртага қўймоқдалар. Шу билан бирга улар демократик марказ иттифоқи парламентдаги ўринларнинг сони жиҳатидан иккинчи ўринни эгаллаган Испания социалистик ишчи партияси билан иттифоқ тузган тақдирдагина мамлакат олдида турган иқтисодий ва сиёсий проблемаларни самарали ҳал этишга умид боғлай олади, деб таъкидламоқдалар.

Депутатлар конгресси — Испания парламенти қуйи палатасининг раиси Фернандо Альварес де Миранда айтганидек, етакчи сиёсий партияларнинг социалистлар ва коммунистлар қўллаб-қувватлаши билан коалиция тузиши ҳозирги кризисли аҳволдан қутулишнинг «бирдан бир оқилона йўлидир».

Испаниядан олинган кейинги хабарларга қараб фикр юритганда, кабинет бошлиғи Суарес ҳукуматни қайта ташкил этиш масаласида ўз позициясини ҳали узил-кесил белгилаб олган эмас. Аммо рўй берган вазият унинг кўп ўйлаб туришига йўл қўймайди. Мамлакатда забастовка кураши авж олмоқда, миллионларча меҳнаткашларнинг норозилиги кучайиб бормоқда. Меҳнаткашлар иқтисодий турғунликка, ишсизликка ва инфляцияга қарши қатъий чоралар кўришни талаб этмоқдалар. Ишсизлар сони ғоят кўпайди ва меҳнатга қобилиятли аҳолининг салкам 8 процентини ташкил этади. Инфляциянинг ўсиш суръатлари йилига 30 процентга етди!

Сиёсий проблемаларга келганда шуни айтиш керакки, Испанияда шу вақтгача барча сиёсий маҳбусларга амнистия эълон қилинган эмас, Басклар мамлакати ва Каталонияга автономия берилмаган. Бу вилоятларнинг аҳолиси автономия учун тобора сабот-матонат билан қаттиқ кураш олиб бормоқда.

С. СТОКЛИЦКИЙ,
Ю. ЛОПАТИН,
(ТАСС).

ЗАГРЕБ ЯРМАРКАСИ ОЧИЛДИ

9 сентябрь куни бу ерда кузги халқаро ярмарка очилди. Ярмаркада жаҳоннинг 62 мамлакатидан келган 6 мингдан кўп ташқи савдо ташкилотлари, саноат корхоналари ва фирмалар қатнашмоқда.

Ярмарка ташкилотчиси бўлган Югославия Социалистик Федератив Республикаси бундан илгариги йилларда бўлгани сингари Загребда энг катта экспозицияни намойиш қилмоқда. Бир мингга яқин саноат корхонаси ишлаб чиқарган буюмлар мамлакат экономикасининг ривожланишини, Югославиянинг халқ ҳокимияти йиллари мобайнида эришган муваффақиятларини кўрсатади.

Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги — совет экспозициясидаги энг асосий мавзудир. Экспозиция экономика, фан ва техникани ривожлантиришда Совет Иттифоқининг эришган муваффақиятларини яққол намойиш қилади. Виставкага қўйилган 7 минг экспонат орасида автомат станоклар, узлуксиз пўлат қуювчи установканинг макетлари, тракторлар ва автомобиллар, космик фазони ўзлаштиришда совет халқи эришган муваффақиятлар томошабинларнинг диққат-эътиборини ўзига жалб этади.

Социал-иқтисодий ҳаётнинг турли соҳаларида Совет—Югославия ҳамкорлиги тўғрисидаги материалларга СССР экспозициясида каттагина ўрин берилган.

Анъанага кўра совет павильонида Совет республикаларидан бири эришган муваффақиятлар виставкаси ташкил этилади. Бу гал Загребда Ўзбекистон ССР ютуқлари намойиш қилинган. Республика корхоналари ҳозирги вақтда ўз маҳсулотини жаҳондаги 70 мамлакатга экспорт қилмоқда. Сон-саноқсиз фотосуратлар ва бошқа материаллар республика халқ хўжалигининг ривожланиши тўғрисида, ўзбек халқининг анъаналари ва миллий хусусиятлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Қардош социалистик мамлакатларнинг павильонларида социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини бажаришда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликда эришилган муваффақиятлар кенг кўрсатилган.

Загреб ярмаркасида, шунингдек Ғарб мамлакатларининг, Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги мамлакатларнинг ҳам етакчи фирмалари ишлаб чиқараётган экспорт буюмлари кўплаб қўйилган.

В. СЕРЕБРЯКОВ,
ТАСС мухбири.

ПЕКИНЛИК ҒАЛАМИСЛАР

«Нью-Йорк таймс» газетаси Ассошиэйтед пресс агентлигининг Пекиндан юборган хабарини босиб чиқарди.

Шу хабарда Пекин раҳбарларининг АҚШ давлат секретари С. Вэнс билан яқинда олиб борган музокараларининг баъзи жиҳатлари тўғрисида Дэн Сяо-пиннинг айтган гаплари баён қилинган. Дэн Сяо-пин Хитой билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги муносабатлар тўғрисида гапириб, С. Вэнс ўтган ойда Хитойга қилган визити вақтида АҚШ билан Хитой ўртасида нормал дипломатия муносабатларини ўрнатиш йўлидаги уринишларга зарар етказди ва С. Вэнс билан суҳбатлар собиқ президент Ж. Форд билан собиқ давлат секретари Г. Киссинжер илгари сурган «таклифлардан чекиниш бўлди» деб айтди.

Дэн Сяо-пиннинг даъво қилишича, АҚШнинг собиқ президенти Ж. Форд 1976 йилги сайловда ғалаба қозонган тақдирда Тайвань проблемасини Япония қилганидек ҳал этиш тўғрисида Хитой раҳбарларига ваъда берган экан. Япония, деб уқтириб ўтади Ассошиэйтед пресс, Тайвань билан дипломатия муносабатларини узди, лекин у билан ғайри-расмий алоқаларни, шу жумладан анчагина савдо-сотиқ алоқасини сақлаб қолди.

Агентлик Пекин яқинда яна шундай йўл тутилишига рози эканлигини билдирган эди, деб таъкидлайди. Уқтириб ўтиладики, бу факт Хитой раҳбарларининг ўзлари риёкорлик билан рўй-рост рад этиб келаётган «икки Хитой» тўғрисидаги тезисни қабул қилиш йўлидаги қадам деб талқин этилиши мумкин.

ХХР Давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари С. Вэнсни «илгариги позициядан чекинишдан иборат таклифлар билан Пекинга келди», деб кескин танқид қилди.

Американинг сиёсий обзорчилари Дэн Сяо-пиннинг бу баёнотига Пекин раҳбарларининг АҚШ янги маъмуриятига очиқдан-очиқ тазйиқ қилишга уриниш деб баҳо бердилар ва шу гапларнинг кескинлигига эътиборни жалб этдилар. Бу эса Пекиндагилар Вашингтон билан мустаҳкам алоқалар ўрнатиш борасида сабр-тоқатларини тобора йўқотиб қўяётганликларини тасдиқлайди.

«Нью-Йорк таймс» газетаси тўғридан-тўғри шундай деб ёзади: «Дэн Сяо-пиннинг айтган гаплари Ж. Картер билан С. Вэнсни ноқулай аҳволга солиб қўйишини Пекин яхши билади. Эҳтимол Пекин уларнинг бошидан ошиб, Америка конгрессига мурожаат қилишга уриниб кўраётгандир?

Дэн Сяо-пиннинг гапларидан яна шу нарса маълум бўлиб турибдики, Америка-Хитой музокаралари давомида Пекин раҳбарлари Европада кескинликни юмшатишга путур етказишга уриниб кўрганлар, НАТОнинг ҳарбий қудратини ошириш зарурлигига Америка вакилларини ишонтирмоқчи бўлганлар, АҚШнинг социализм кучларига қарши ҳаракатларини активлаштиришдан ўзларининг манфаатдор эканликларини яширмаганлар. Хитой раҳбарлари ўз суҳбатдошларини «Совет хавфи» билан ва Совет Иттифоқи гўё «Европанинг анча қисмини босиб олиш ниятидадир» деган сийқаси чиққан пропаганда билан чўчитиб, Америка — Хитой муносабатларига аввало Совет Иттифоқи ҳамда бошқа социалистик мамлакатларга қарши кенг фронт уюштириш нуқтаи назаридан қарамоқдалар. Дэн Сяо-пин Ассошиэйтед пресс мухбири билан қилган суҳбатида буни тасдиқлаб ўтди. (ТАСС).

Чили халқи билан халқаро бирдамлик ҳафталиги

ЧИЛИ ОСМОНИ МУСАФФО БЎЛАЖАК

Бундан тўрт йил муқаддам — 1973 йилнинг 11 сентябрида жаҳон телеграф агентликлари озодлик, тинчлик ва социал тараққиётни қадрловчи кенг жаҳон афкор оммасини ранжитган хабар тарқатди. Чилида фашистлар давлат тўнтариши қилиб, ҳокимиятни зўрлик билан ўз қўлига олди. Президент Сальвадор Альенде қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Бутун мамлакат концентрацион лагерга айланди. Чили революцияси қонга беланди.

Шундан буён фашист Пиночет тўдаси халқаро, асосан Америка империализми ва маҳаллий олигархия сиёсатини ўтказиб келмоқда. Национализация қилинган 494 корхонадан 457 таси эгаларига қайтариб берилди. Мамлакатнинг миллий бойликлари талон-торож қилинмоқда, ишлаб чиқариш қисқармоқда, унда банд бўлган ишчи ва хизматчиларнинг сони йил сайин камаймоқда. Иқтисодий кризис қайта ишлаш ва қурилиш индустриясига оғир таъсир кўрсатмоқда. Бу соҳаларда ишлаб чиқариш 50 процентга қадар камайиб кетди.

Халқ бирлиги ҳукумати томонидан амалга оширила бошлаган ер ислоҳотига катта путур етказилди.

Ҳунармандлар, майда ва ўрта корхоналарнинг хонавайрон бўлиши, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши кескин камайиб кетганлиги, нарх-навонинг кундан-кун ошиб бораётганлиги, социал таъминотнинг йўқлиги Чили меҳнаткашлар оммасининг аҳволини кун сайин оғирлаштирмоқда. Бугунги кунда мамлакатда суиистеъмолчилик, зулм, порахўрлик, жиноят, ўғирлик ҳукм сурмоқда.

Меҳнаткашларнинг аҳволи кун сайин ёмонлашаётганини шундан ҳам кўриш мумкинки, меҳнатга лаёқатли кишиларнинг 20 проценти ишсиз. 200 мингдан кўп ишчининг ойлик маоши энг фақирона турмуш кечиришга ҳам етмайди. Очлик тобора авж олмоқда. Кўп оналар ўз фарзандларини очликдан сақлаб қолиш учун чет элларга юборишга мажбур бўлмоқдалар. Сантьягода чиқадиган буржуа матбуотининг ёзишича, «айниқса марказий кўчаларда гадойлар сони кўпайиб кетди... Чекка жойларда аҳвол бундан ҳам оғир. Мамлакат марказида тиламчилик қилиб юрган ўқувчиларни кўриш мумкин».

Фашистлар хунтасининг иқтисодий сиёсати маҳаллий олигархия ва империалистик монополияларга хизмат қилмоқда.

Чили хунтасининг социал сиёсати ҳам халққа қарши, антикоммунистик характерга эгадир. У ўзининг бутун кучини ва зарбасини ишчилар синфига қарши қаратмоқда. Мамлакатда меҳнаткашларнинг ҳар қандай оммавий ташкилотлари, Пиночет тўдасининг сиёсати билан чиқишмайдиганлар қаттиқ таъқиб қилинмоқда. Хунта давлат ҳокимиятига келгандан кейинги бир йил ичида 30 минг ватанпарвар қатл этилди. 12 мингдан кўп коммунист қонли террор қурбони бўлди. Коммунистик партия, Социалистик партия ва Халқ бирлиги блокига кирган бошқа сиёсий партиялар тақиқланган. Яқинда Христиан-демократик партия ҳам ман этилди. Бу партиянинг ўнг раҳбарлари С. Альенде ҳукуматини ағдариш учун хунтага яқиндан ёрдам бергандилар. «Фашизм, — дейилади Чили Коммунистик партиясининг шу йил ёзида қабул қилган манифестида, — халққа қарши террористик диктатура бўлиб, биринчи навбатда ишчилар синфига, барча прогрессив ғояларга қарши қаратилгандир».

Фашистлар прогрессив маданиятни йўққа чиқармоқда, демократик кайфиятдаги ёзувчилар, олимлар, рассомлар ва бошқа зиёлилар вакилларини террор қилмоқда. Халқ маорифи ва маданий тараққиёт ғалабаларига катта путур етказилди. Давлатнинг халқ маорифига харажатлари С. Альенде ҳукумати бюджетига нисбатан 51 процент қисқартириб юборилди. Олий ўқув юртларининг автономияси чеклаб қўйилди. Ўқиш ҳақи ошириб юборилди. Кўпгина фанларни ўқитиш ман этилди. Меҳнаткашларнинг фарзандлари мактабда ўқиш, олий таълим олиш имкониятидан маҳрум бўлдилар.

Адабиёт, кино, санъат, музика маданиятининг энг яхши вакиллари ўз ватанларидан ташқарида яшашга мажбур бўлмоқдалар. Олимларнинг ҳам қисмати худди шундай бўлмоқда.

Чилининг ажойиб фарзандлари, оташин ватанпарварлари бўлмиш Пабло Неруда ва Габриел Мистраль шаънига номуносиб бўҳтонлар ёғдирилмоқда.

Халқ билан бирдамлик йўлига ўтган католик черкови ҳам хунта бошлиқлари томонидан таъқиб остига олинмоқда.

Буларнинг ҳаммаси Чилидаги фашист режими фақат милтиқ найзаларига ҳамда мамлакат ичидаги жуда катта репрессия аппаратига таяниб ҳукмронлик қилаётганидан далолатдир. Хунтанинг бу шармандали ҳукмронлигига империализм, асосан АҚШ империализми ҳар томонлама ёрдам бермоқда.

Чили Компартияси Марказий Комитетининг шу йил август ойи ўрталарида бўлиб ўтган пленумида Чилидаги вазият ва унинг халқаро аҳволи таҳлил қилинди. Таҳлил материаллари хунта халқ оммасидан кун сайин ажралиб, якканиб қолаётганлигини ва мамлакат халқ оммаси ўз аҳволидан қаттиқ норози эканлигини кўрсатди.

СССР, қардош социалистик мамлакатларда ва бутун дунёда Чили халқи билан бирдамлик ҳаракати кенг авж олиб кетди. Шу ҳаракат натижасида Пиночет жаллодлари қонли панжасидан юзлаб ватанпарварларни, шу жумладан Чили Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Луис Корваланни ҳам қутқариб олиш мумкин бўлди. Хунтанинг қонли жиноятлари БМТ ва бошқа халқаро ташкилотлар ҳамда форумларда бир неча марта қораланди.

Зулмга қарши оғир курашда жанговар халқаро бирдамлик Чили халқига яқиндан ёрдам бермоқда. Халқ оммасининг хунтага қарши кураши тобора кучайиб бораётганлигини кўрсатувчи мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Сўнгги пайтларда янада авж олиб кетган бу курашнинг олдинги сафларида бораётган ишчилар синфи ўз фаолиятини тағин ҳам активлаштирмоқда. Ишчилар синфи мавжуд қийинчиликларга қарамай, ўз ташкилотларининг бир қисмини сақлаб қола олди. У меҳнаткашлар манфаатини ҳимоя қилиб, иқтисодий ва социал талаблар қўймоқда.

Ишчилар синфининг авангарди — Чили Компартияси яширин ҳолатда иш кўраётганлигига қарамай, ўз кучларини сақлаб қолди ва фашизмга қарши мардонавор кураш олиб бормоқда. Унинг актив аъзолари варақалар, партия Марказий Комитетининг ҳафталик органи бўлган нолегал газетани тарқатмоқдалар. Чили коммунистлари квартал комитетлари, оналар марказлари, спорт клублари, ишсизлар комитетлари, касаба союзлари, оммавий ташкилотларда ўз фаолиятларини кучайтириб, партия билан халқнинг алоқасини таъминламоқдалар, актив агитация ишлари олиб бормоқдалар.

Чили Компартияси мамлакатда ҳозир вужудга келган вазиятда Халқ бирлиги блоки якка ҳолда демократияни қайта тиклай олмайди, худди шунингдек, Христиан-демократик партия ҳам шундай қила олмайди, деб ҳисобламоқда. Шунинг учун Чилидаги бугунги объектив воқелик генераллар зулмига қарши чиқаётган барча кучларнинг ўзаро иттифоқ тузишини тақозо этмоқда.

Коммунистик партия билан бирга Халқ бирлиги партияларининг ҳаммаси ЧКПнинг антифашист фронти тузиш тўғрисидаги таклифига қўшилдилар. Халқ бирлиги партияларининг чет эллардаги вакиллари шу йилнинг март ойидаги баёнотида ҳамда Компартиянинг яқинда бўлиб ўтган пленумида яна шу ҳақда гапирилди.

Чили Коммунистик партиясининг бирликка ва актив бўлиб кураш олиб боришга даъватини мамлакатдаги ва унинг ташқарисидаги минг-минглаб ватанпарварлар қўллаб-қувватламоқдалар. Халқ фашист диктатурасини тугатадиган ва Чили осмонида яна озодлик қуёши порлайдиган кунлар яқин. Бу қатъият Чили халқининг итмас-туганмас кучига озодлик ва тараққиёт учун курашнинг олдинги сафида бораётган Чили пролетариатининг жанговар революцион руҳига чуқур ишончга асослангандир. Чили осмони мусаффо бўлажак.

С. ҚУРБОНОВ.

Ахборот

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Сирдарё балиқ хўжалигининг меҳнатчилари Гулистон аҳолисига бу йил дастлабки туркум балиқ жўнатдилар. Балиқчилар йил охиригача Мирзачўлдаги савдо тармоқларига 160 тонна турли балиқ етказиб бериш мажбуриятини олдилар. Бу эса планда кўзда тутилганидан 10 тонна кўпдир. Корхонани реконструкция қилиш келгуси йилда тугаллангач, балиқ етиштириш икки баравар кўпаяди.

КЎПЛАБ ЁҚИЛҒИ ЖЎНАТИЛАЁТИР

Ўрта Осиё — Марказ газ қувурининг асосий участкаси лойиҳада белгиланган қувват билан ишлай бошлади. Компрессор станцияларининг кенг кўламда автоматлаштирилиши ва телемеханизациялаштирилиши, иш самарадорлиги ва сифати учун ўтказилаётган мусобақа кенг авж олдирилганлиги туфайли газ магистралида ускуналар ғоят унумли ишлаб турибди. «Средазтрансгаз» бирлашмасининг оловкорлари шу йил бошидан буён мамлакат марказига, Уралга, Ўрта Осиё республикаларига планда белгиланганидан анча кўп ёқилғи юбордилар.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Фарғона иссиқлик электростанцияси теварагидаги отвалларда тўпланиб қолган неча ўн минг тонналаб кулдан қурилишда фойдаланишга қарор қилинди. Пармалаш кон-қудуқларини қурган чоғда кулдан фойдаланиш цемент сарфлашни 50 процент камайтириш ва ҳар йили юз минг сўм маблағни тежаб қолиш имконини беради. Иссиқлик электростанцияларининг чиқиндиларидан фойдаланишнинг ана шундай самарали технологиясини Ўрта Осиё нефть саноати илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтининг мутахассислари ишлаб чиқишган.

ҲАМ ТАЖРИБА, ҲАМ ЁРДАМ

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида студентларнинг 12 та қишлоқ хўжалик отряди тузилди. Ҳар бир отрядда механизация факультетининг юқори курс студентларидан 25-30 киши бор. Улар ўз оталиқларидаги хўжаликларда пахта терадилар, машиналарни техника ёрдами билан таъминлаб турадилар ва уларни ремонт қиладилар. Студентларнинг ҳосилни машина билан териб олишда иштирок этиши уларнинг ўқув юртларида олган назарий билимларини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Жиззах областининг 26А ва 30-, Сирдарё областининг 6- ва 10А совхозларида студентлар ишлаши учун майдон ажратилиб, техника воситалари бириктириб қўйилган. Ёшлар учун «Узсельхозтехника» район бирлашмаларининг устахоналарида ишлаб чиқариш участкалари ажратилган.

«Совет Ўзбекистони» ва ЎзТАГ мухбирларининг хабарларидан.

КАТТА ЎЗГАРИШЛАР

Ховос районининг маркази сўнгги бир-икки йил ичида таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Янги уй-жой бинолари билан бирга аҳолига маданий-маиший ва савдо хизмати кўрсатувчи бир неча объектлар қад кўтарди. Шу йилнинг ўзида бу ерда чойхона, савдо маркази, автостанция қуриб, фойдаланишга топширилган эди. Яқинда район меҳнаткашлари учун икки қаватли янги поликлиника хизмат қила бошлади. Барча қулайликларга эга бўлган марказлашган поликлиникада 16 мутахассислик бўйича меҳнаткашларга намунали медицина ёрдами кўрсатиляпти.

Поликлиника замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган.

М. АҲМЕДОВ,
Сирдарё области.

ДЎСТЛИК ҲАФТАЛИГИ

Инсоният тарихида янги даврни бошлаб берган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейи яқинлашмоқда. Ана шу қутлуғ санага бағишлаб мамлакатимизда ҳам, чет элларда ҳам кўпгина ажойиб тадбирлар ўтказилмоқда. В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетида 12 сентябрда бошланадиган «Университетлар дўстлиги ҳафталиги» фестивали ҳам ана шундай тадбирлардан биридир. «Совет Ўзбекистони» мухбири фестиваль ташкилий комитетининг раиси, ТошДУ проректори Э. Куценко билан учрашиб, ундан бир неча саволга жавоб беришни сўради.

— Элеонора Николаевна, фестивални ўтказишдан кўзланган мақсад ҳақида гапириб берсангиз.

— Кейинги пайтларда университетимизда ажойиб анъаналар қарор топмоқда. Студентларнинг илмий конференциялари ва ўқув олимпиадалари ўтказиш, студентлар қурилиш отрядлари ёки пахта терими ҳашарида илғорлик қилганларни, биринчи курсга қабул қилинган ёки университетни битираётган студентларни шарафлашга бағишланган кечалар ўтказиш шулар жумласидандир. Ана шу ажойиб анъаналарга яна бир анъана қўшилди. Бу университетларнинг дўстлик ҳафталиги фестивалидир.

Биринчи фестиваль Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 50 йиллигига бағишлаб 1974 йилда ўтказилган эди. Ўшанда мамлакатимиздаги 17 та университет делегацияси қатнашган эди.

Октябрь инқилобининг 60 йиллик тўйига бағишланган иккинчи фестиваль айни чоғда ёшлар ва студентларнинг Гаванада бўладиган XI жаҳон фестивалига тайёргарликда ҳам бир босқич бўлиб қолади. Бу ҳол унинг мазмунини ҳам белгилаши табиий.

Ҳафталик программаси ранг-баранг. Илмий-назарий конференция, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг кўрик-конкурси, сиёсий плакатлар конкурси ва кичик универсиада мусобақалари ўтказиш мўлжалланмоқда. Илмий-назарий конференцияда КПСС тарихи ва ВЛКСМ, халқаро ёшлар ҳаракати тарихи ҳамда ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш мавзуларида докладлар қилинади. Бадиий ҳаваскорлик коллективлари ижодий конкурсига алоҳида эътибор берилмоқда. Бу конкурсда студентлар чолғу ансамбллари, яккахон ҳаваскорлар ва бошқа ижодий коллективлар иштирок этади. Айни чоғда сиёсий қўшиқларнинг махсус конкурсини ўтказиш ҳам планлаштирилган.

Ёшлар анжуманларини спорт мусобақаларисиз тасаввур этиш қийин. Шу боисдан фестивалнинг кичик универсиадаси программасига кўра эркак ва аёл волейболчилар мусобақалари, классик кураш ҳамда ГТО кўпкураши баҳслари ўтказилади. Спорт мусобақалари ҳамда конкурслар ғолибларига «Университетлар дўстлиги ҳафталиги» фестивали лауреати деган унвон, диплом ва қимматбаҳо совғалар берилади.

— Бу галги фестивалда олдингисига нисбатан қандай ўзгаришлар бор?

— Энг аввало, қатнашчилар тобора кўпаяётганини таъкидлаш керак. Фестивалимизда Ломоносов номидаги Москва Давлат университети, Патрис Лумумба номли Халқлар дўстлиги университети, Киев, Белоруссия, Латвия, Вильнюс, Қозоғистон, Тожикистон дорилфунунлари, қисқаси 20 дан ортиқ олий ўқув юртидан қарийб 300 киши иштирок этади. Табиийки, Самарқанд ва Нукус университетлари вакиллари ҳам биз қатори фестивалда мезбон.

Студент ва ёшлар байрамига қардош социалистик мамлакатлардан ҳам меҳмонлар келишади. Бир ҳафта давом этадиган фестиваль тантаналарида Лейпциг университети (ГДР), Прагадаги Карлов ҳамда Польшанинг Краков шаҳридаги Ягелонский университетлари вакиллари иштирок этадилар. Бу фестивалдаги яна бир янгилик сиёсий плакатлар конкурси ўтказилишидир. Маълумки, халқаро ҳаётнинг муҳим воқеалари ҳамиша ёшлар ва студентларнинг диққат марказида. Шу боисдан улар империализмнинг барча кирдикорларига қарши ўз муносабатларини сиёсий плакатлар орқали ҳам билдирадилар. Ҳаваскор студент-рассомларнинг бу борадаги изланишларини рағбатлантиришда бизнинг конкурс муҳим омил бўлиб қолади, деб ўйлаймиз.

Фестивалга келган делегацияларни факультетларимиз оталиққа олишади. Улар меҳмонлар билан учрашувлар уюштирадилар, махсус стендлар тайёрлайдилар. Кечқурунлари интернационал дўстлик клублари ишлаб туради. Ташкилий комитет планида бошқа яна кўпгина қизиқарли тадбирлар белгиланган.

Ҳеч шубҳа йўқки, ёшларнинг ғоявий-сиёсий савиясини ошириш, уларни пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш, студентларнинг илмий изланишлари, бадиий ижодиёти ва спорт маҳоратини оширишга бағишланган фестивалимиз дўстлик ва қардошликнинг ёрқин байрами бўлиб қолади.

Р. ҚОСИМОВ.

МИЛИЦИЯ САНЪАТИ

Республика бадиий ҳаваскорлик санъатида Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги бадиий ҳаваскорлик коллективлари ижоди ҳам алоҳида ўрин тутади. Яқинда ана шу коллективларнинг Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва Совет милициясининг 60 йиллигига бағишланган V-республика фестивали бўлди. Ижодий баҳс-мусобақада 16 коллектив иштирок этди. Ўзбекистон ССР ички ишлар министрининг ўринбосари С. Салаев раҳбарлигидаги жюри составида СССР халқ артистлари С. Эшонтўраева, С. Қобулова, Тошкент Давлат консерваторияси профессори М. Тазиева, композитор, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати В. Дементьев каби таниқли ижодкор ва санъатшунослар бор эди.

Икки кун давомида Тошкентнинг «Восток» клубида доҳий Владимир Ильич Ленин, Коммунистик партия, совет милицияси, бунёдкор меҳнат, фидокор замондошларимиз, дўстлик ва муҳаббатни тараннум этувчи шеър, қўшиқ, рақс ва куйлар янгради. Характерли томони шундаки, аксарият коллективларнинг репертуаридан СССР халқлари қўшиқ ва рақслари ўрин олган. Ҳаваскорлар бундай асарларни катта масъулият, зўр иштиёқ ва ўзига хос маҳорат билан ижро этдилар. Жюри аъзолари ва санъат мухлисларини ёш ижрочиларнинг оригинал қўшиқ, рақс ва куйга интилганликлари ҳам мафтун қилди.

Фестивалда ажойиб репертуар ва ижрочилик қобилиятини намойиш этган Бухоро, Самарқанд областлари, Тошкент шаҳри, ички ишлар бошқармалари ва ҚҚАССР Ички ишлар министрлиги бадиий ҳаваскорлик коллективлари ғолиб деб топилди. Бухоро область ички ишлар бошқармасининг милиция сержанти Қурбон Ҳалимов, милиция лейтенанти Ғафур Тоғаев, Қорақалпоғистон АССР Ички ишлар министрлиги рақс коллективи, Самарқанд область ички ишлар бошқармасининг милиция старшинаси Шерали Нуралиев, Зулайҳо ва Роҳила Тагиева каби ходимлари энг яхши қатнашчилар сифатида эътироф этилди.

Г. РУСТАМОВ,
милиция катта лейтенанти.

Суратларда: ҚҚАССР ички ишлар министрлигининг ҳаваскор қизлар ансамбли ва Жиззах ички ишлар бошқармаси ҳаваскорларининг чиқиши.

В. ИСҲОҚОВ фотолари.

Қорақалпоқ фольклори хазинаси

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиалининг олимлари қорақалпоқларнинг халқ оғзаки ижоди тарихи устида олиб борган ўн йиллик тадқиқотлари якунланди. Бу улкан илмий ишда қуйи Амударё аҳолисининг достонлари, халқ қўшиқлари ва эртаклари, мақол ва маталлари, маросимларда айтиладиган лапарлари тўпланган ва таҳлил қилинган.

Бу иш филология факультетининг студент ва ўқитувчилари, туркшунос олимларнинг диққат-эътиборини ўзига жалб этади. (ЎзТАГ).

«Совет Ўзбекистони»да босилгач

„БИР ТЎЙ ФОЖИАСИ“

Газетамизнинг шу йил 3 июль сонида босилган ана шу сарлавҳали танқидий мақолада Когон район «Когон» совхозидаги ўрта мактаб директори Зайни Хаитов хонадонида бўлиб ўтган тўй ва бу базми жамшиднинг фожиали оқибати фош этилган эди. Шундан кейин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети газетада эълон қилинган мазкур мақолани маъқуллаб, махсус қарор қабул қилди. Қарорда мақоланинг тўғри ва ўз вақтида ёзилганлиги алоҳида қайд этиб ўтилди.

Танқидий мақола газетада босилиб чиққандан сўнг редакция газетхонлардан кўплаб хатлар олди.

«Бухороча тўй»лар бизнинг Фарғона томонларда ҳам илгарилари бўлиб турарди, — деб ёзади Ўзбекистон район болалар музика мактабининг илмий бўлим мудири М. Йигиталиев. — Аммо халқ бирлашса унинг қўлидан келмайдиган иш бўлмас экан. Маҳалламиз йиғилишида ҳамма бир овоздан бундай катта тўйлар ўтказишни ман этди. Тўйни назорат қилиб боришни маҳалла оқсоқоллари ўз зиммаларига олишди. Икки-уч йил бўлдики, ҳамма тўйларимиз тартибли, маромида, илтифотли, ўйин-кулгили ва меҳмоннавозлик билан ўтяпти».

Урганчлик Э. Искандаров, марғилонлик А. Ҳайдаров, тошкентлик Ҳ. Содиқов, Д. Қодировалар ҳам ўз хатларида ана шундай замонавий тўйлар ҳақида ёзиб юборишган. Тошкент шаҳрининг Ўқчи маҳалласида яшовчи М. Раҳимова баъзи жойларда тўй тантаналари ҳаддан ташқари чўзилиб, бу эса тўй ўтаётган оила бюджетига жиддий зарар етказаётгани хусусида фикр юритади.

Китоб районидаги Навоий номли колхоз аъзоси Н. Хожиев редакцияга йўллаган хатида шундай деб ёзади: «Тўйларимиз чиройли, замонага хос, исрофгарчиликсиз ўтиши керак. Ҳамқишлоғим Ислом Равшанов хонадонида тўй бўлди. Бу тўй ўйин-кулги, хурсандчилик билан ўтди. Ҳозир ҳамма шу тўйдан андоза олгиси келади».

Редакцияга келган хатларнинг аксарияти санъатни пулга сотиб, тўйма-тўй юриб, дарди пул ишлаш бўлиб қолган айрим саёқ отарчилар ҳақида. Сурхондарё область прокуратураси ходими А. Олланазаров, Каттақўрғон районидаги «Қорадарё» совхозидан ўқитувчи З. Хайруллаев, Москва район халқ контроли комитети инспектори А. Мамажонов, Қамаши районидаги Карл Маркс номли совхоз ишчиси Д. Саъдуллаев ва бошқалар ана шундай саёқ отарчиларга қарши қаттиқ кураш олиб боришни, улар ўрнига тўй комиссиялари ёрдами билан тўйларга ҳар бир район, колхоз ва совхозда ташкил қилинган ҳаваскорлик тўгараклари аъзоларини, лозим бўлса давлат кассасига маълум миқдорда пул ўтказиш йўли билан таниқли хонанда ва созандаларни таклиф қилишни айтадилар. Улар шунингдек, пул қистиришни қатъиян ман этишни ва буни тўй комиссиялари ҳамда маҳалла оқсоқоллари изчил кузатиб боришлари зарур, деб таъкидлайдилар. «Тўйларда ҳамманинг меъдасига теккан «ёндим-куйдим» каби сийқаси чиқиб кетган қўшиқлар эмас, меҳнатни, чин муҳаббатни, инсоний фазилатларни, мардлик-қаҳрамонликни мадҳ этадиган, ярамас хулқ-атвор, дангасалик, порахўрлик, чайқовчилик, виждонсизлик каби иллатлар ўткир танқид тиғи остига олинган қўшиқлар айтилиши лозим» деб ёзади ўз хатида З. Хайруллаев.

Самарқандлик Т. Алишеров, ғиждувонлик З. Абдуллаева, бағдодлик М. Турсунов, наманганлик З. Дадахонова, ховослик А. Нормуродов ва бошқалар ҳам ўз хатларида тўй ёлғиз бировники эмас, балки кўпчиликники эканлигини, тўйни ўтказишда ана шуни қатъий эътиборга олиш лозимлигини қайта-қайта таъкидлайдилар. Тўй ва тўйхонада ҳам жамиятнинг барча тартиб-қоидалари ҳукмрон бўлмоғи лозим, тўйларимиз тўйдек бўлсин, ундан кўзларимиз қувонсин, дилларимиз яшнасин, икки ёшнинг бахт дебочаси бўлсин.

Редакцияга «Бир тўй фожиаси» сарлавҳали танқидий мақола юзасидан қатор ташкилотлардан жавоблар келди. Бу жавобларни қуйида эътиборингизга ҳавола қиламиз.

БУХОРО ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

Танқидий мақола шаҳар ва район партия комитетлари секретарлари ва бўлим мудирлари, область муассасалари раҳбарлари иштирокида бўлиб ўтган область партия комитети йиғилишида муҳокама қилинди, область ва район газеталарида кўчириб босилди.

Мазкур мақола юзасидан қабул қилинган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарори шаҳар ва район партия комитетлари биринчи секретарлари иштирокида бўлиб ўтган область партия комитети бюроси мажлисида ҳам муҳокама қилинди. Мажлисда Когон район партия комитети халқ маорифи органлари ғоявий-тарбиявий ишларни, кадрларга нисбатан партиявий талабчанликни бўшаштириб юборганликлари учун қаттиқ танқид қилинди. Райком бюросининг шу йил 7 июлда Карл Маркс номли мактаб директори З. Хаитовни КПСС сафидан ўчириш, вазифасидан бўшатиш, Когон район халқ маорифи бўлимининг мудири М. Ўруновга партия ҳисоб карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор бериш тўғрисидаги қарори эътиборга олинди. Область партия комитети М. Ўруновни вазифасидан бўшатди.

Когон район партия комитети бюросига коммунистик ахлоқ нормалари бузилишига қарши кураш олиб боришда қатъий партиявий принципиаллик кўрсатмаётганлиги уқтириб ўтилди. Область ижроия комитети халқ маорифи бўлими мудири У. З. Ҳамидовга кадрларни танлаш ва тарбиялаш ишларида жиддий нуқсонларга йўл қўйилганлиги, мактаблар раҳбарларига нисбатан талабчанлик бўшаштириб юборилганлиги кўрсатиб ўтилди.

Область партия комитети газетада ўз вақтида актуал проблема кўтарилганлигини ҳисобга олиб, лекторлар, пропагандистлар ва бошқа идеология кадрлари эътиборини КПСС XXV съезди тарихий қарорлари асосида совет турмуш тарзини, янги урф-одатлар ва расм-русумларни тарғиб қилишга қаратди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ПРОКУРАТУРАСИ:

«Совет Ўзбекистони»да босилган «Бир тўй фожиаси» сарлавҳали танқидий мақолада қайд этилган жиноий иш ўрганиб чиқилди. Бухоро область Когон шаҳар прокуратураси А. Ҳусанов, Н. Қаҳҳоров, А. Саксонов, И. Тўйев, Ж. Раҳматов М. Файзиев, Р. Раҳимов, Н. Бозоровларни оғир жиноятлари учун турли муддатлар билан жиноий жавобгарликка тортди.

Мазкур ишни текшириш чоғида Когон шаҳар прокуратураси томонидан жиноятнинг олдини олиш чоралари ишлаб чиқилди. Айбдорлар меҳнат қилган корхоналар ва ташкилотлар раҳбарларига огоҳлантириш хати йўлланган. Масалан, 1976 йилнинг 3 ноябрида мактаб директори З. Хаитовнинг ахлоқи юзасидан Когон район халқ маорифи бўлимига хабар қилинган эди. Шундан кейин 1976 йилнинг декабрь ойида район халқ маорифи бўлими З. Хаитовга қаттиқ виговор эълон қилганди. 1976 йилнинг 22 ноябрида шаҳар прокуратураси Когон район партия комитетига ахборот йўллади. Бу масала район партия комитети бюросида кўриб чиқилди, тегишли қарор қабул қилинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАОРИФ МИНИСТРЛИГИ:

Мақола министрлик коллегиясида муҳокама қилиниб, махсус қарор қабул қилинди. Унда мақолада баён этилган фактлар тасдиқланганлиги алоҳида қайд этилди.

Шунингдек, қарорда Бухоро область ва Когон район халқ маорифи бўлимларига, Қорақалпоғистон АССР Маориф министрлигига, барча областлар ва Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлимларига область, шаҳар ва районлар халқ маорифи бўлимлари кенгашларида мазкур қарорни муҳокама қилиш ва қўшимча тадбир, чоралар ишлаб чиқиш вазифаси топширилди.

Бундан ташқари аҳоли, шу жумладан, ўқитувчилар ўртасида атеистик пропагандага алоҳида эътиборни қаратиш лозимлиги коллегия қарорида алоҳида уқтирилди. Шу мақсадда тарбиявий ишлар бўйича республика методика кабинетига бир ой ичида министрлик системасидаги мактаблар ва ўқув юртлари ўқитувчилари ўртасида атеистик ишларни кучайтириш бўйича қўшимча чоралар ишлаб чиқиш, 1978 йилнинг январь ойигача ўқитувчилар ўртасида янги анъаналарни жорий этган ва атеистик тарбияни яхши йўлга қўйган республика районларидан бирининг ижобий иш тажрибасини ўрганиш ҳамда мазкур қарорда юклатилган вазифаларнинг бажарилиши устидан назорат қилиб бориш топширилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИГИ:

Мақола министрлик коллегияси мажлисида кўриб чиқилди. Коллегиянинг театр-концерт ташкилотлари ходимлари ўртасида сиёсий ва ғоявий ишларни кучайтириш юзасидан қўйган вазифаси асосида область маданият бошқармалари бир қатор кенгайтирилган тадбирлар ишлаб чиқишди. Масалан, Хоразм область маданият бошқармаси замонавий тўйларни турмушга татбиқ этиш ва пропагандада қилиш тадбирларини белгилади. Урганч шаҳар халқ ижодий уйи қошида янги маросимлар ва анъаналар бўйича маданият ходимлари учун доимий ҳаракатдаги семинар ташкил этилди. Область халқ ижодий уйи Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи область бўлими, «Билим» жамияти область комсомол комитети билан ҳамкорликда замонавий тўйларнинг энг яхши сценарийси учун конкурс эълон қилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МОЛИЯ МИНИСТРЛИГИ:

Республика Молия министрлиги Бухоро область молия бўлимига гражданларнинг тўйларидан даромад кўраётган шахсларга солиқ солиш ва бу иш устидан назоратни кучайтириш вазифасини топширди. Бухоро область молия бўлими бўлим аппарати ходимлари ҳамда район ва шаҳар молия бўлимлари мудирлари йиғилишида газетада босилган «Бир тўй фожиаси» сарлавҳали мақолани муҳокама қилди. Мақола, шунингдек, республикадаги барча район ва шаҳар молия бўлимларида ҳам кўриб чиқилди.

Бухоро область молия бўлими текширув ўтказиб шуни аниқладики, мақолада таъкидланган тўй кечаларида қатнашиб, даромад кўраётган тўрт шахсдан уч нафари Хоразм область Боғот районида истиқомат қилади. Хоразм область молия бўлимига хабар қилиниб, улардан солиқ ундириш вазифаси топширилди. Бухоро шаҳрида яшовчи Ҳанифа Эгамбердиевага эса 1941 сўм даромад солиғи солинди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11/IX да **Золушка** (12.00), **Масхарабозлар** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/IX да **Мен Чилига ишонаман.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва цирки артистларининг гастроллари,** «СУВДА ЦИРК» АТТРАКЦИОНИ.

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Хавфли қувиш** (кундуз ва кечқурун).

Ўз билганича яшамоқ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Байрамда содир бўлган ҳодиса — «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Номус масаласи — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

●

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ТОШКЕНТ ВАКЦИНА ВА СИВОРОТКА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ташкилий-методика бўлими мудири;

катта илмий ходимлар: илмий медицина ахбороти группаси, гетероген-сиворотка лабораторияси.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: 700015, Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 93-уй.

●

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигининг
И. В. СТРЕЛЬЦОВ НОМИДАГИ 1-ТОШКЕНТ АВТОРЕМОНТ ЗАВОДИ

(Тошкент шаҳри, ГСП, 8-март кўчаси, 57-уй)
заводга ремонт фонди бўйича двигателларни топширган ҳамма хўжаликларга

1976 ЙИЛДА ТОПШИРИЛГАН ДВИГАТЕЛЛАР 1977 ЙИЛНИНГ 1 ДЕКАБРИГАЧА ОЛИБ КЕТИЛИШИ ЗАРУРЛИГИНИ

БИЛДИРАДИ

Акс ҳолда завод уларни бошқа хўжаликларга сотиб юборади.

●

«СРЕДАЗТРАНССТРОЙ» ТРЕСТИГА

ХЎЖАЙЛИ ШАҲРИДАГИ 208-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИДА ИШЛАШ УЧУН ҳамма қурилиш касбларидаги ишчилар ва инженер-техник ходимлар

КЕРАК

Меҳнат ҳақига иш кучма характерда бўлганлиги учун 30 процент қўшимча ва 15 процент минтақа коэффициенти қўшиб берилади.

ЁЛҒИЗ КИШИЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН, ОИЛАЛИКЛАР ЭСА ТУРАР ЖОЙ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

●

«УЗГЛАВЭЛЕКТРО-СНАБСБЫТ»

ҲАММА ИСТЕЪМОЛЧИЛАРГА 1—20 октябрь кунлари

ЙИЛЛИК ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ ЎТКАЗИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

кабель маҳсулотлари ва йирик габаритли ускуналарнинг ихтисослаштирилган базаси ва «Узэлектронрадиоприбор» конторасн

МАҲСУЛОТЛАР ТАРҚАТМАСЛИГИНИ

БИЛДИРАДИ

Ҳамма истеъмолчилар 9 ой учун белгиланган фонд бўйича маҳсулотларни 25 сентябргача олиб кетишлари лозим.

●

ИСТЕЪМОЛЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР «ГЛАВСНАБИ» қошидаги «ТАШМЕТАЛЛОСНАБ» ТОШКЕНТ МЕТАЛЛ КОНСТРУКЦИЯЛАР ТАЪМИНОТИ КОНТОРАСИ 1—15 октябрь кунлари

ЙИЛЛИК ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ ЎТКАЗАДИ

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 22-БОЛАЛАР УЙИ

16 сентябрь соат 17.00 да ТАРБИЯЛАНИБ КЕТГАН БОЛАЛАР БИЛАН

ТАНТАНАЛИ УЧРАШУВ ЎТКАЗАДИ.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

11 СЕНТЯБРЬ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — — Будильник. 10.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.00 — Ҳар доим бўлсин қуёш. 11.30 — Ҳужжатли фильм. 12.10 — Мультфильм. 12.30 — Бугун —танкчилар куни. 12.45 — Концерт. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — Оловнинг бўйсундирилиши (бадиий фильм, 1-серия). 16.40 —Халқаро панорама. 17.10 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.10 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 20.15 — 1977 йил қўшиқлари. 20.45 — Республика хазинаси (бадиий фильм). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ёшларнинг халқаро сиёсий қўшиқлар фестивали. 23.45 — Акробатика бўйича жаҳон кубоги учун.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Куйланг ёш хонандалар. 10.50 — Етти миллион (спектакль). 12.10 — Ёш киноҳаваскорлар клуби. 13.00 — «Шодиёна» ашула ва рақс халқ ансамбли ижро этади. 14.00 — Ота-оналар учун консультация. 14.30 — «Замондош». 15.10 — Шахмат мактаби. 15.40 — Реклама. 18.00 — Мультфильм. 18.05 — «Искорка». 18.35 — Партия ва халқнинг содиқ фарзанди. 19.15 — Бугун — танкчилар куни. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Ҳамза номли Ўзбекистон Давлат мукофотига номзодлар. Саид Аҳмад. 21.00 — Ахборот. 21.20 —Доира рақсга чорлайди. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 —Тўрғай (бадиий фильм).

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.40 — Фрунзе кўрсатувлари.

12 СЕНТЯБРЬ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Эртак ҳузурида меҳмонда — «Муроднинг сеҳрли китоби». Телевизион бадиий фильм. 12.00 — Ҳайвонот оламида. 15.00 — Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.00 — Драматургия ва театр. Бернард Шоу — 1 кўрсатув. 16.45 — Телевизион бадиий фильм. 17.45 — Онамларнинг мактаби. 18.15 — Москва мактаб ўқувчилари ижросида совет шоирларининг шеърлари. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — Жаҳон халқларининг ижоди. 20.00 — Донецк области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар. 20.45 — С. Прокофьев. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун ёзилган 1 — концерт. 21.00 «Сердаромад жой» телеспектакли премьераси. 22.00 — «Вақт». 22.30 — «Сердаромад жой» телеспектаклининг давоми. 23.55 — Акробатика бўйича жаҳон кубоги учун Полшадан олиб кўрсатилади.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — Ўсмирлар учун. «Старшеклассник». 19.00 — СССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида. 19.15 — «Фан» программаси. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Республикада хизмат кўрсатган артист А. Эргашев ва З. Ильяева концерти. 20.20 — Тошкентнинг кўргазма заллари бўйлаб. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Юнус Ражабий номли Жиззах музикали драма театри артистларининг концерти. 22.00 — Москва. «Вақт». 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 —«Уркия». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Кўрсатувлар программаси. 19.05 — Болалар учун фильм. 19.20 — «Тадас Блинда». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 20.35 — Тошкент янгиликлари. 20.55 — Чолғу куйлардан концерт.

Радио

11 СЕНТЯБРЬ

8.30 — «Яхши кайфият». Концерт. 9.15 — «Табассум» радиожурнали. 11.15 — Москва. 12.10 — «Сулолалар шарафи» туркумидан эшиттириш. 12.30 — «Танкчи қўшиғи». Радиокомпозиция. 13.00 — «Мураббийлар». 13.30 — Танкчилар кунига бағишланган концерт. 14.00 — «Ўзбекистон пахтаси сенга, жон Ватан!». 15.10 — Самарқанд Давлат университети. 15.25 — Музикали салом. 17.40 — Дам олиш киноафишаси. 18.00 — Москва. 18.30 — Эстрада пьесалари. 19.00 — Куйлардан куйларга. 19.20 — «Ёшлик» радиостанциясининг «Жасорат» программаси. 20.25 — Енгил куйлар. 21.00 — Пахта далаларидан дараклар ва қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.00 — «Табассум» радиожурнали. 22.45 — Қувноқ тароналар. 23.15 — Навоий лирикаси.

12 СЕНТЯБРЬ

8.30 «Тошкент наҳори». Концерт. 9.15 «Буржуа идеологияси». (суҳбат) 9.30 Бадиий ҳаваскорлар концерти. 11.15 «ОКТЯБРЬ БАЙРОҒИ ОСТИДА». «Совет кишиси — фахрли ном». 11.30 Ўзбек авторларининг романслари. 12.10 «ЎЗБЕКИСТОН ИНДУСТРИАЛЬНИЙ». 13.00 «Бройлер фабрикаларида». Репортаж. 13.30 «Лайне» ансамбли ижро этади. 14.00 «Халқ назоратчилари йиғим-теримда». 16.10 Совет музикасининг танланган саҳифалари. 18.30 «КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА». «Халқ фаровонлигини янада ошира бориш — партиянинг асосий мақсади». 19.00 «Ипатоволиклар методи асосида. 19.10 Ҳабибий лирикаси. 20.25 Озарбайжон куйлари. 21.00 «ПАХТА ДАЛАЛАРИДАН ДАРАКЛАР» ва қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.00 Қўшиқлардан қўшиқларга. 22.30 «Шу куннинг энг муҳим сиёсий воқеалари» 22.40 Ҳ. Ғулом. «Юлдузлар чақнаган дақиқалар». Публицистика. 23.15 Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.
Р. 13433. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 213.